

Ubezpieczenie Ryzyk Budowlano-Montażowych

- Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym
- Ogólne warunki ubezpieczenia

Ubezpieczenie Ryzyk Budowlano-Montażowych

ERGO
HESTIA®

Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym

Przedsiębiorstwo: Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia Spółka Akcyjna, Polska

Produkt: Ubezpieczenie Ryzyk Budowlano – Montażowych

Pełne informacje podane są w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych z dnia 4 grudnia 2023 r. (kod: AB-CEAR-01/23). Pojęcia użyte w tym dokumencie przyjmują znaczenie określone w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia.

W tym dokumencie, jeśli piszemy w formie „my” – mamy na myśli Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia S.A.

Jakiego rodzaju jest to ubezpieczenie?

Ubezpieczenie ryzyk budowlano – montażowych jest skierowane do przedsiębiorców oraz jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, ubezpieczenie majątkowe grupa 9 z działu II załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, obejmujące szkody rzeczowe, grad lub mroz oraz inne przyczyny (jak np. kradzież), jeżeli przyczyny te nie są ujęte w grupie 8.

Co jest przedmiotem ubezpieczenia?

W ramach ubezpieczenia mienia (Sekcja I):

- ✓ Przedmiotem ubezpieczenia są określone w umowie ubezpieczenia, prowadzone na terenie budowy wymienionym w umowie ubezpieczenia roboty budowlano-montażowe stanowiące przedmiot kontraktu wraz z zadeklarowanymi w sumie ubezpieczenia, znajdującymi się na terenie budowy, wyszczególnionymi w kontrakcie materiałami, maszynami, urządzeniami, instalacjami oraz innymi częściami, które w ramach tych robót budowlano-montażowych są przeznaczone do wbudowania lub zamontowania.
- ✓ Jeżeli w umowie ustalono odrębne sumy ubezpieczenia, ubezpieczenie może też obejmować: maszyny budowlane, sprzęt i wyposażenie budowlane, koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie powstałej w następstwie zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową.
- ✓ Suma ubezpieczenia powinna obejmować pełną wartość robót budowlano-montażowych ustaloną w kontrakcie wraz z materiałami, maszynami, urządzeniami, instalacjami oraz innymi częściami, które w ramach tych robót budowlano-montażowych są przeznaczone do wbudowania lub zamontowania, łącznie z kosztami nadzoru inwestorskiego, frachtu, opłat celnych i innymi kosztami, w tym również wartością elementów dostarczonych przez zleceniodawcę, o ile powyższe koszty zostały zgłoszone do ubezpieczenia. W przypadku dodatkowego objęcia ochroną ubezpieczeniową przedmiotów ubezpieczenia, ich suma ubezpieczenia powinna odpowiadać: dla maszyn budowlanych – ich wartości odtworzeniowej, stanowiącej wartość kosztów wymiany ubezpieczonych przedmiotów na nowe przedmioty tego samego rodzaju, wydajności i mocy, powiększoną o koszty transportu i montażu, dla sprzętu i wyposażenia budowlanego – limitowi odpowiedzialności na zdarzenie (ubezpieczenie na pierwsze ryzyko), dla kosztów usunięcia pozostałości po szkodzie – limitowi odpowiedzialności na zdarzenie (ubezpieczenie na pierwsze ryzyko).

W ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (Sekcja II):

- ✓ Obejmujemy ochroną odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody wyrządzone osobom trzecim powstałe w trakcie trwania okresu ubezpieczenia, w bezpośrednim związku z ubezpieczonymi – na warunkach określonych w Sekcji I – robotami budowlano-montażowymi, na terenie budowy lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie, do naprawienia których Ubezpieczający jest zobowiązany w myśl obowiązujących przepisów prawa.

Czego nie obejmuje ubezpieczenie?

Ubezpieczenie nie obejmuje:

W ramach ubezpieczenia mienia (Sekcja I):

- ✗ w odniesieniu do obiektów budowlanych: kosztów naprawy lub wymiany wadliwego materiału lub skutków złego wykonawstwa, z zastrzeżeniem że nasza odpowiedzialność obejmuje szkody w mieniu wykonanym na terenie budowy prawidłowo, które spowodowane zostały wadliwym materiałem lub złym wykonawstwem,
- ✗ w odniesieniu do obiektów montażowych: szkód spowodowanych wadami wykonania, odlewniczymi lub wadami wykonania, z wyjątkiem szkód powstałych wskutek wadliwego montażu będącego przedmiotem robót budowlano-montażowych,
- ✗ kosztów poniesionych w związku z poprawieniem, ulepszeniem bądź zmianą wadliwego projektu, materiału, odlewu lub wykonania,
- ✗ szkód w podzespołach sprzętu i wyposażenia budowlanego oraz podzespołach maszyn budowlanych, powstałych wskutek awarii lub uszkodzeń bez działania przyczyny zewnętrznej, chyba że w ich następstwie wystąpiła szkoda w przedmiocie ubezpieczenia lub innych podzespołach sprzętu i wyposażenia budowlanego lub podzespołach maszyn budowlanych, wówczas ponosimy odpowiedzialność wyłącznie za te szkody.

W ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (Sekcja II):

- ✗ szkód na osobie poniesionych przez osoby biorące udział w realizacji kontraktu, który w całości lub w części ubezpieczony został na warunkach określonych w Sekcji I oraz członków rodzin osób wymienionych powyżej,
- ✗ szkód w mieniu należącym do Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, wykonawców, inwestora, zleceniodawców lub innych podmiotów realizujących kontrakt, a także w mieniu znajdującym się pod kontrolą lub pieczą wskazanych podmiotów lub przez te podmioty przechowywanym; dotyczy to również mienia należącego do osób biorących udział w realizacji kontraktu, w tym pracowników zatrudnionych przez wskazane podmioty oraz członków rodzin osób wymienionych powyżej,
- ✗ zobowiązań umownych Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego do zapłaty odszkodowań, chyba że ich odpowiedzialność wystąpiłaby również w przypadku braku takich zobowiązań lub przyrzeczenia,
- ✗ szkód w wartościach pieniężnych, papierach wartościowych, rachunkach, kartach płatniczych, dokumentach, planach, zbiorach archiwalnych oraz zbiorach kolekcjonerskich wszelkiego rodzaju,
- ✗ grzywien, opłat i kar administracyjnych lub sądowych oraz innych kar o charakterze pieniężnym, w tym kar umownych,
- ✗ utraconych korzyści, strat spowodowanych opóźnieniem, brakiem wydajności, naruszeniem, niewłaściwym wykonaniem lub niewykonaniem umowy, utratą rynku,
- ✗ czystych strat finansowych, tj. szkód niewynikających ze szkód na osobie lub w mieniu,
- ✗ szkód polegających na konieczności poniesienia kosztów na usunięcie lub zastąpienie wadliwej rzeczy przez rzecz wolną od wad.

W ramach ubezpieczenia przyszłego utraconego zysku (Sekcja III):

- ✗ wydatków na surowce, materiały pomocnicze, produkcyjne lub otrzymane w celu sprzedaży oraz wydatków na energię elektryczną, chyba że są to wydatki niezbędne do kontynuowania działalności gospodarczej,,
- ✗ kosztów, strat i zysków, które pochodzą z operacji giełdowych i innych inwestycji kapitałowych,
- ✗ wszelkiego rodzaju należności, w tym kar pieniężnych, grzywien lub odszkodowań, do których wypłaty Ubezpieczający będzie zobowiązany w przypadku niewykonania bądź nienależytego wykonania zobowiązań wskutek szkody objętej zakresem ubezpieczenia w ramach Sekcji I,

W ramach ubezpieczenia przyszłego utraconego zysku (Sekcja III):

- ✓ Ubezpieczenie obejmuje szkody poniesione przez inwestora kontraktu, polegające na utracie zysku brutto poniesionej przez inwestora w okresie odszkodowawczym, bezpośrednio wynikającej ze spadku obrotu lub wzrostu kosztów działalności, która powstała wskutek opóźnień w rozpoczęciu działalności, będących bezpośrednim następstwem szkód objętych zakresem ubezpieczenia w ramach Sekcji I, z wyłączeniem zakresu ochrony wynikającego z klauzul dodatkowych.
- ✓ Za utratę zysku brutto uważa się utratę zysku, poniesioną przez inwestora w okresie odszkodowawczym, bezpośrednio wynikającą ze spadku obrotu lub wzrostu kosztów działalności, która powstała wskutek opóźnień w rozpoczęciu działalności, będących bezpośrednim następstwem szkód objętych zakresem ubezpieczenia w ramach Sekcji I, z wyłączeniem zakresu ochrony wynikającego z klauzul dodatkowych.

- ✗ odpisów amortyzacyjnych w części przypadającej na mienie dotknięte szkodą powodującą ustanie obowiązku odprowadzania takich odpisów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
- ✗ strat pośrednich, związanych między innymi z opóźnieniami, utratą rynku, utratą zysku, zwiększonymi kosztami prowadzenia działalności o ile nie są one objęte ochroną ubezpieczeniową w zakresie określonym w Sekcji III.

Pozostałe wyłączenia i ograniczenia naszej odpowiedzialności znajdują się w § 24, § 31 oraz § 38 OWU.

Jakie są ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej?

Ubezpieczenie ulega ograniczeniu w zakresie:

- ! sumy ubezpieczenia, sumy gwarancyjnej lub uzgodnionych w umowie limitów odpowiedzialności stanowiących górną granicę naszej odpowiedzialności,
- ! skutków okoliczności, które nie zostały podane do naszej wiadomości,
- ! zastosowania zasady proporcji przy wypłacie odszkodowania,
- ! szkód wyrządzonych umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczającego, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek niniejsze wyłączenie stosujemy odpowiednio do Ubezpieczonego,
- ! szkód bezpośrednio lub pośrednio powstałych wskutek konfiskaty, zawłaszczenia, nacjonalizacji, rekwizycji, zniszczenia, które nastąpiły w następstwie wydanego przez władze aktu prawnego,
- ! szkód bezpośrednio lub pośrednio powstałych wskutek stanu wojennego, stanu wyjątkowego, przewrotu, buntu, powstania, rewolucji, wojkowego zamachu stanu lub przejęcia władzy, wojny domowej, inwazji, najazdu, wrogich działań innego państwa, działań wojennych lub innych akcji mających charakter wojenny; wojny, niezależnie od tego czy wojna została wypowiedziana, czy nie; zamieszek i rozruchów społecznych, strajków, lokautów i niepokojów społecznych oraz terroryzmu i sabotażu; niniejsze wyłączenie dotyczy również analogicznych działań odbywających się w cyberprzestrzeni (cyber-wojna, cyber-terroryzm),
- ! szkód bezpośrednio lub pośrednio powstałych wskutek skażenia lub zanieczyszczenia, chyba że powstały one w ubezpieczonym mieniu wskutek innego zdarzenia niewyłączonego z zakresu ubezpieczenia,
- ! szkód powstałych wskutek całkowitego lub częściowego przerwania robót budowlano-montażowych, z wyjątkiem sytuacji, gdy przerwanie robót budowlano-montażowych jest skutkiem szkody objętej zakresem ubezpieczenia.

Ponadto, w ramach ubezpieczenia mienia (Sekcja I) ograniczenie ochrony dotyczy:

- ! szkód spowodowanych wadami projektowymi,
- ! szkód spowodowanych przez normalne zużycie, stopniowo postępujące pogarszanie właściwości przedmiotu ubezpieczenia lub naturę przedmiotu ubezpieczenia,
- ! szkód spowodowanych przez systematyczne: zawilgacanie, przesiąkanie, działanie wód gruntowych, przemarzanie ścian, stropów, sufitów, fundamentów,
- ! szkód powstałych wskutek zaginięcia, sprzeniewierzenia, kradzieży, z wyjątkiem: rabunku, kradzieży z włamaniem, zaboru mienia z placu.

Ponadto, w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (Sekcja II) ograniczenie ochrony dotyczy:

- ! szkód spowodowanych wibracją, nośnością gruntu, usunięciem lub osłabieniem elementów nośnych lub podpór,
- ! szkód wynikłych z emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody lub gruntu jakichkolwiek substancji,
- ! szkód spowodowanych przez azbest, formaldehyd lub dioksyny.

Ponadto, w ramach ubezpieczenia przyszłego utraconego zysku (Sekcja III) ograniczenie ochrony dotyczy:

- ! utraty zysku brutto bezpośrednio lub pośrednio powstałej lub zwiększonej wskutek:
 - zakłóceń lub przerw w działalności gospodarczej, które nie były skutkiem szkody objętej zakresem ubezpieczenia w ramach Sekcji I,
 - szkód powstałych w mieniu otaczającym, maszynach budowlanych, sprzęcie i wyposażeniu budowlanym, mieniu będącym własnością lub znajdującym się w posiadaniu inwestora,
 - opóźnień spowodowanych brakiem, zniszczeniem, uszkodzeniem lub utratą właściwości środków eksploatacyjnych, surowców, materiałów niezbędnych do prowadzenia działalności po dacie rozpoczęcia działalności, chyba że stanowią one przedmiot ubezpieczenia objęty ochroną w ramach Sekcji I.

Pozostałe wyłączenia i ograniczenia naszej odpowiedzialności znajdują się w § 24, § 31 oraz § 38 OWU.

Gdzie obowiązuje ubezpieczenie?

- ✓ Ubezpieczenie obowiązuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Co należy do obowiązków Ubezpieczonego?

Obowiązki na początku umowy:

- podanie do naszej wiadomości wszystkich znanych sobie okoliczności, o które pytaliśmy w formularzu oferty albo przed zawarciem umowy w innych pismach; w razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązek ten spoczywa zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.

Obowiązki w czasie trwania umowy ubezpieczenia:

- opłacenie składki;
- informowanie nas o zmianie adresu siedziby swojego przedsiębiorstwa;
- udzielenie naszym przedstawicielom prawa dostępu do miejsca ubezpieczenia przed zawarciem umowy ubezpieczenia oraz w każdym momencie trwania ochrony ubezpieczeniowej, nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od daty zgłoszenia przez nas wniosku o udzielenie dostępu lub w innym uzgodnionym przez strony terminie;
- zawiadamianie nas o zmianach okoliczności niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości;
- podjęcie uzasadnionych i dostępnych środków ostrożności i zastosowanie się do naszych zaleceń, jakie stosownie do stanu rzeczy wskazujemy w celu zapobieżenia powstaniu szkody;
- niezwłoczne powiadomienie nas na piśmie o fakcie zaistnienia zmian, modyfikacji lub zwiększenia zakresu robót budowlano-montażowych oraz harmonogramu prac lub odejścia od planowanych metod konstrukcyjnych;
- stosowanie się do wymogów zawartych w umowie ubezpieczenia, a także poinformowanie nas niezwłocznie o całkowitym lub częściowym przerwaniu robót budowlano-montażowych;
- W przypadku objęcia ochroną utraty zysku brutto w ramach Sekcji III, zaistnienie przesłanki wpływającej na zmianę daty rozpoczęcia działalności musi zostać nam niezwłocznie zgłoszone;
- W przypadku objęcia ochroną utraty zysku brutto w ramach Sekcji III, obowiązkiem jest przedstawianie nam – na nasze żądanie – aktualnych raportów w sprawie postępu robót budowlano-montażowych.

W razie zajścia wypadku Ubezpieczający/Ubezpieczony ma obowiązki:

- użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów,
- niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni od daty wystąpienia wypadku lub uzyskania o nim wiadomości, zawiadomić nas o wypadku,
- niezwłocznie powiadomić miejscową jednostkę policji o każdej szkodzie, która mogła powstać w wyniku przestępstwa,
- pozostawić bez zmian miejsce szkody do czasu przybycia naszego przedstawiciela, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenia szkody,
- umożliwić nam dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielić w tym celu pomocy i wyjaśnień, a także niezbędnych pełnomocnictw, a w szczególności udostępnić pełną dokumentację księgową ubezpieczonego mienia,
- dostarczyć nam i wyznaczonemu przez nas ekspertowi wszystkie dokumenty, które my lub wyznaczony ekspert uważamy za niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania,
- zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę,
- podjąć bez nieuzasadnionej zwłoki działania w celu naprawy zniszczonych zabezpieczeń lub naprawy bądź odtworzenia uszkodzonego, zniszczonego lub utraconego mienia,
- na nasze żądanie udostępnić nam księgi rachunkowe, dokumentację finansową oraz ewidencję ubezpieczonego mienia prowadzonych zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Jak i kiedy należy opłacać składki?

Składkę ubezpieczeniową należy opłacić w wysokości i terminach określonych przez strony umowy w umowie ubezpieczenia, przy czym zapłata może być jednorazowa bądź w ratach.

Kiedy rozpoczyna się i kończy ochrona ubezpieczeniowa?

Nasza odpowiedzialność rozpoczyna się od dnia i godziny wskazanej w umowie jako początek okresu ubezpieczenia, pod warunkiem że składka lub jej pierwsza rata zostanie zapłacona w terminie wskazanym w umowie ubezpieczenia. Jeżeli okres ubezpieczenia rozpoczyna się wcześniej niż dzień rozpoczęcia robót budowlano-montażowych lub dzień rozładowania mienia wyszczególnionego w umowie ubezpieczenia na terenie budowy, nasza odpowiedzialność rozpoczyna się od dnia rozpoczęcia realizacji kontraktu lub od dnia rozładowania mienia, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej, chyba że w umowie określono inny termin początku odpowiedzialności. W przypadku gdy ponosimy odpowiedzialność przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka nie zostanie zapłacona w terminie, możemy wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres przez który ponosiliśmy odpowiedzialność. Nasza odpowiedzialność kończy się w chwili odbioru obiektu lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo z chwilą przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy odbiór obiektu, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej), chyba że postanowienia klauzuli indywidualnej przewidują, że odpowiadamy również w późniejszym okresie; w takim przypadku odpowiadamy w tym okresie wyłącznie w zakresie wynikającym z postanowień klauzuli indywidualnej. Jednakże nasza odpowiedzialność zawsze kończy się w chwili wygaśnięcia stosunku ubezpieczeniowego.

Jak rozwiązać umowę?

Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres przekraczający 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy w okresie 30 dni, a w przypadku, gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy nie poinformowaliśmy Ubezpieczającego, będącego konsumentem, o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zaplacenienia składki ubezpieczeniowej za okres, w jakim udzielaliśmy ochrony ubezpieczeniowej.

Ogólne Warunki Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych

AB-CEAR-01/23

Spis treści

Tabela informująca, które z postanowień zawartych w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych regulują zagadnienia wymienione w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej	3
Klauzule wspólne	5
Postanowienia ogólne	5
W jaki sposób postępujemy w przypadku umowy na cudzy rachunek	5
Jak rozumiemy poszczególne pojęcia	6
Jakie są wyłączenia generalne	9
W jaki sposób zawieramy umowę ubezpieczenia	10
W jaki sposób ustalamy składkę ubezpieczeniową	10
W jakim okresie zachodzi nasza odpowiedzialność	11
Kiedy następuje wygaśnięcie stosunku ubezpieczeniowego	12
Jakie są obowiązki Ubezpieczającego	13
W jaki sposób wypłacamy odszkodowanie	14
Kiedy stosujemy regres ubezpieczeniowy	15
Ubezpieczenie mienia (Sekcja I)	16
Jaki jest przedmiot ubezpieczenia	16
Jaki jest zakres ubezpieczenia	16
Co obejmuje suma ubezpieczenia	18
W jaki sposób ustalamy rozmiar szkody i wysokość odszkodowania	19
Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej (Sekcja II)	21
Jaki jest przedmiot i zakres ubezpieczenia	21
Jak traktujemy sumę gwarancyjną	22
W jaki sposób ustalamy wysokość odszkodowania	22
Ubezpieczenie przyszłego utraconego zysku (Sekcja III)	24
Jaki jest przedmiot i zakres ubezpieczenia	24
Jak traktujemy sumę ubezpieczenia	25
W jaki sposób ustalamy wysokość odszkodowania	25
Postanowienia końcowe	27
Ubezpieczenie ryzyk budowlano-montażowych – klauzule indywidualne	29

Tabela informująca, które z postanowień zawartych w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych regulują zagadnienia wymienione w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:

Numer postanowienia	
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia:	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia:
§ 18 ust. 1, 2, 3; § 22; § 23; § 27 ust. 1, 2; § 30; § 34 ust. 1; § 36; § 38 ust. 1; § 39; § 41. Klauzule indywidualne: 001; 002; 003; 004; 005; 006; 007; 013; 100; 113; 115; 116; 116/1; 119; 120; 130; 131; 132; 133; 134; 135; 136; 200; 201; 205; 218; Ubezpieczenie szkód w częściach wadliwych (faulty parts); Postanowienia dotyczące osób wizytujących;	§ 5; § 12 ust. 7; § 15 ust. 3, 4, 6; § 20; § 21 ust. 4, 5; § 23 ust. 2, 4; § 24; § 26; § 27; § 28; § 31; § 33 ust. 2, 3; § 34; § 35 ust. 2; § 36; § 38 ust. 2, 3, 4, 5; § 40; § 41; § 42. Klauzule indywidualne: 001; 002; 003; 004; 005; 006; 007; 009; 010; 013; 100; 101; 102; 104; 106; 107; 108; 109; 110; 111; 113

Ubezpieczenie ryzyka kradzieży zainstalowanych, zamontowanych lub wbudowanych elementów;	114; 115; 116/1; 117; 118; 119; 120; 121; 130; 131; 132; 133; 134; 135; 200; 201; 204; 205; 218; 219; Ubezpieczenie szkód w częściach wadliwych (faulty parts); Postanowienia dotyczące osób wizytujących; Ubezpieczenie ryzyka kradzieży zainstalowanych, zamontowanych lub wbudowanych elementów;
--	---

Klauzule wspólne

Postanowienia ogólne

W tym dokumencie, jeśli piszemy w formie „my” – mamy na myśli Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia S.A.

§ 1

1. Na podstawie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia jako Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia S.A. z siedzibą w Sopocie, 81-731 Sopot, ul. Hestii 1, KRS 0000024812, VIII Wydział Gospodarczy KRS Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku, NIP 585-000-16-90, o kapitale zakładowym 196.580.900 zł, który został opłacony w całości, zwane dalej „ERGO Hestia”, zawieramy umowy ubezpieczenia mienia i odpowiedzialności cywilnej z przedsiębiorcami, osobami prawnymi nie będącymi przedsiębiorcami oraz innymi jednostkami organizacyjnymi, będącymi uczestnikami procesu budowlano-montażowego w charakterze:
 - inwestora,
 - zleceniodawcy,
 - wykonawcy **robót budowlano-montażowych**,
 - kredytodawcy,
 - innego uczestnika procesu budowlano-montażowego inwestora,zwanymi dalej „Ubezpieczającymi”.
2. Posiadamy status dużego przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.
3. W związku z zawartą umową ubezpieczenia, jesteśmy administratorem danych osobowych osoby fizycznej. Szczegółowe informacje dotyczące przetwarzania danych osobowych znajdują się w Załączniku nr 1 do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.

§ 2

1. W treści Ogólnych Warunków Ubezpieczenia zastosowaliśmy pojęcia o określonym znaczeniu. Wyróżniliśmy je pogrubioną czcionką, a ich rozumienie podaliśmy w § 4 (Definicje) oraz w § 1. Przyjmujemy, że zdefiniowane pojęcie ma to samo znaczenie niezależnie od tego, czy użyliśmy go w liczbie pojedynczej czy mnogiej. Definicje używanych pojęć mogą odbiegać od typowego, powszechnego znaczenia, jak też od definicji zawartych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa i mogą mieć wpływ na zakres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej.
2. Umowy ubezpieczenia mogą być także zawierane na uzgodnionych przez strony warunkach, odbiegających od postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia. Warunki te pisemnie potwierdzamy w dokumencie ubezpieczenia.
3. Klauzule dodatkowe wymienione w załączniku do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia możemy włączyć do umowy ubezpieczenia. Włączenie klauzul do umowy ubezpieczenia pisemnie potwierdzamy w dokumencie ubezpieczenia.

W jaki sposób postępujemy w przypadku umowy na cudzy rachunek

§ 3

1. Umowę ubezpieczenia można zawrzeć na cudzy rachunek (na rachunek Ubezpieczonego) i w takim przypadku postanowienia Ogólnych Warunków Ubezpieczenia stosujemy odpowiednio do osoby, na rachunek której zawarto umowę.

2. W przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek obowiązkiem Ubezpieczającego jest przekazanie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Ubezpieczonemu. Jeżeli Ubezpieczony wyraża Ubezpieczającemu zgodę na finansowanie kosztu składki, to Ubezpieczający doręcza Ubezpieczonemu Ogólne Warunki Ubezpieczenia przed wyrażeniem tej zgody. Ubezpieczony ma obowiązek potwierdzić doręczenie mu Ogólnych Warunków Ubezpieczenia na piśmie. Ubezpieczający ma obowiązek przekazać nam dokument z takim potwierdzeniem.
3. Roszczenie o zapłatę składki przysługuje nam wyłącznie przeciwko Ubezpieczającemu.
4. Ubezpieczony jest uprawniony do żądania należnego świadczenia bezpośrednio od nas, chyba że strony uzgodniły inaczej; jednakże uzgodnienie takie nie może zostać dokonane, jeżeli wypadek już zaszedł.
5. Ubezpieczony może żądać, byśmy udzielili mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz Ogólnych Warunków Ubezpieczenia w zakresie, w jakim dotyczą jego praw i obowiązków.

Jak rozumiemy poszczególne pojęcia

§ 4

1. W rozumieniu Ogólnych Warunków Ubezpieczenia poniższe pojęcia oznaczają:

POJĘCIE	CO OZNACZA?
atak komputerowy, hakerski	nielegalne działania i uzyskanie nieautoryzowanego dostępu do danych przez nieuprawnione osoby, w tym rozproszony atak dystrybucyjny DDoS, za który uważamy atak na systemy komputerowe Ubezpieczającego lub usługę sieciową, przeprowadzany przez osoby trzecie w celu uniemożliwienia działania poprzez zajęcie wszystkich wolnych zasobów; lub działanie złośliwego oprogramowania, w tym m.in. wirusów komputerowych, programów szpiegujących, keyloggerów, ransomware;
choroba zakaźna	choroba, która została wywołana przez posiadające zdolność wywoływania objawów chorobowych drobnoustroje komórkowe lub wytwarzane przez nie produkty, zewnętrzne i wewnętrzne pasożyty człowieka lub wytwarzane przez nie produkty, cząstki bezkomórkowe zdolne do replikacji lub przenoszenia materiału genetycznego, w tym zmodyfikowane genetycznie hodowle komórkowe lub wytwarzane przez nie produkty;
data rozpoczęcia działalności	następująca bezpośrednio po odbiorze obiektu data ustalona przez Ubezpieczającego oznaczająca planowane rozpoczęcie działalności, które jest skutkiem zrealizowania kontraktu ;
franszyza redukcyjna	<ol style="list-style-type: none"> 1) w Sekcji I: ustalona w umowie ubezpieczenia kwota pomniejszająca łączne odszkodowanie za wszystkie szkody wynikłe z jednego zdarzenia, 2) w Sekcji II: ustalona w umowie ubezpieczenia kwota pomniejszająca łączne odszkodowanie za wszystkie szkody wynikłe z jednego wypadku, 3) w Sekcji III: ustalona w umowie ubezpieczenia kwota pomniejszająca łączne odszkodowanie za szkodę objętą zakresem w ramach Sekcji III, będąca kwotą stałą albo kwotą obliczoną przez pomnożenie średniej dziennej wartości utruty zysku brutto w okresie odszkodowawczym przez liczbę dni określoną w umowie ubezpieczenia;
kontrakt	<ol style="list-style-type: none"> 1) jedna lub więcej umów o wykonanie robót budowlano-montażowych zawarte między zleceniodawcą (np. inwestorem, głównym wykonawcą lub innym zlecającym) a wykonawcą lub wykonawcami (głównym wykonawcą, podwykonawcą lub innym wykonującym) wyłącznie w zakresie robót budowlano-montażowych określonych w tych umowach, 2) roboty budowlano-montażowe wykonywane we własnym zakresie przez Ubezpieczającego bez zawierania umowy z innym podmiotem o ich wykonanie;
koszty stałe	niezbędne dla prowadzenia działalności gospodarczej koszty, których wysokość nie ulega obniżeniu po wystąpieniu zakłóceń lub przerwy w działalności gospodarczej wskutek szkód objętych zakresem ubezpieczenia w ramach Sekcji I;
maksymalny okres odszkodowawczy	ustalony przez Ubezpieczającego w umowie ubezpieczenia, maksymalny okres zakłóceń lub przerwy w działalności gospodarczej, za który jesteśmy odpowiedzialni w przypadku wystąpienia szkód objętych zakresem ubezpieczenia w ramach Sekcji I;
maszyny budowlane	<ol style="list-style-type: none"> 1) samobieżne urządzenia mechaniczne obsługiwane przez operatora, 2) urządzenia mechaniczne o wartości jednostkowej (wartość fabrycznie nowego urządzenia) przekraczającej 50.000 PLN (wraz z podatkiem VAT);

POJĘCIE	CO OZNACZA?
monitoring czynny	system ochrony przeciwkradzieżowej, który działa w oparciu o elektroniczny układ czujek i wywołuje alarm w agencji ochrony lub jednostce policji w przypadku naruszenia zabezpieczeń chronionego lokalu, a obiór sygnału alarmowego zobowiązuje agencję lub policję do bezwzględnego wysyłania patrolu interwencyjnego do chronionego miejsca;
nieubezpieczone koszty wytwarzania	koszty zmienne, ulegające korekcie wraz ze zmianą wartości obrotu ;
obiekt budowlany	obiekt będący przedmiotem robót budowlano-montażowych , za który uważamy: 1) budynek wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi, 2) budowla stanowiąca całość techniczno-użytkową wraz z instalacjami i urządzeniami, 3) obiekt małej architektury;
obiekt montażowy	przeznaczone do montażu w ramach robót budowlano-montażowych maszyny, urządzenia oraz ich elementy składowe, z wyłączeniem maszyn budowlanych, sprzętu i wyposażenia budowlanego ;
obrót	suma przychodów uzyskanych lub należnych Ubezpieczającemu z tytułu sprzedanych lub dostarczonych produktów, surowców albo towarów oraz świadczonych usług w ramach prowadzonej przez Ubezpieczającego działalności gospodarczej w miejscu ubezpieczenia;
obrót planowany	obrót , jaki zostałyby faktycznie uzyskany w okresie odszkodowawczym w przypadku braku zajścia szkód objętych zakresem ubezpieczenia w ramach Sekcji I;
odbioru obiektu	1) dla robót budowlano-montażowych wykonywanych we własnym zakresie przez Ubezpieczającego bez zawierania umowy o wykonanie robót z innym podmiotem – data zakończenia tych robót, 2) dla pozostałych – chwila, z którą ryzyko utraty lub uszkodzenia obiektu budowlanego lub obiektu montażowego przechodzi na zleceniodawcę;
okres odszkodowawczy	okres faktycznych zakłóceń lub przerwy w działalności gospodarczej, rozpoczynający się w dniu określonym jako data rozpoczęcia działalności i trwający tak długo, jak długo szkoda wywierać będzie wpływ na wyniki finansowe prowadzonej działalności gospodarczej, z zastrzeżeniem, że nie może on przekroczyć określonego w umowie ubezpieczenia maksymalnego okresu odszkodowawczego ;
osoba trzecia	osoba pozostająca poza stosunkiem ubezpieczeniowym oraz niezwiązana z ubezpieczonymi robotami budowlano-montażowymi ;
powódź	zalanie terenów w następstwie podniesienia się wody w korytach wód płynących i stojących lub podniesienia się morskich wód przybrzeżnych;
pozostałości po szkodzie	1) uszkodzone lub zniszczone elementy ubezpieczonego mienia, 2) obce materiały (np. woda, muł, glina) pokrywające lub wypełniające ubezpieczone mienie, niezależnie od tego czy zostały przyniesione z zewnątrz, czy też pochodziły z terenu budowy ;
próby i testy	ogół czynności wykonywanych po zakończeniu budowy lub montażu maszyny, urządzenia lub instalacji, prowadzący do i kończący się jej pełnym uruchomieniem lub doprowadzeniem jej do normalnej pracy oraz sprawdzenia projektowych możliwości technicznych i procesowych. Dla urządzeń wytwarzających, użytkujących lub przetwarzających prąd elektryczny, próbami i testami jest również podłączenie ich do sieci lub innego źródła zasilania;
roboty budowlano-montażowe	budowa, przebudowa, remont lub rozbiórka obiektu budowlanego lub montaż, remont, zmiana, modernizacja lub demontaż obiektu montażowego , będące przedmiotem ubezpieczonego kontraktu ;
sabotaż	czyn wywrotowy lub seria takich czynów popełnionych z powodów politycznych, religijnych lub ideologicznych, włączając zamiar wywarcia wpływu na jakikolwiek rząd lub zastraszenia społeczeństwa z takich powodów;
sprzęt i wyposażenie budowlane	obiekty tymczasowe, pomieszczenia i zaplecze magazynowe, warsztatowe, sprzęt budowlany, narzędzia, przenośniki, betonownie, ogrodzenia, rusztowania itp., przy czym za sprzęt i wyposażenie budowlane nie uważamy maszyn budowlanych w rozumieniu Ogólnych Warunków Ubezpieczenia;
stały dozór	całodobowy bezpośredni dozór pełniony w miejscu ubezpieczenia przez pracowników Ubezpieczającego lub licencjonowaną agencję ochrony mienia na zlecenie Ubezpieczającego. Osoby sprawujące dozór muszą posiadać pisemnie określony zakres obowiązków dotyczący częstotliwości dokonywania obchodów, sporządzania raportów z obchodów i postępowania w przypadku naruszenia zabezpieczeń lub próby włamania;
strajk	celowa przerwa w pracy grupy pracowników w celu wymuszenia spełnienia żądań ekonomicznych lub politycznych;

POJĘCIE	CO OZNACZA?
szkoda	<ol style="list-style-type: none"> 1) w Sekcji I: utrata, uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia powstałe bezpośrednio wskutek zdarzenia ubezpieczeniowego (wypadku); 2) w Sekcji II: straty powstałe wskutek śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia osoby trzeciej (szkody na osobie) oraz straty powstałe wskutek uszkodzenia, zniszczenia lub utraty rzeczy osoby trzeciej (szkody w mieniu), objęte ochroną ubezpieczeniową; 3) w Sekcji III: bezpośrednio wynikająca ze spadku obrotu lub wzrostu kosztów działalności utrata zysku brutto, która powstała wskutek opóźnień w rozpoczęciu działalności, będących bezpośrednim następstwem szkód objętych zakresem ubezpieczenia w ramach Sekcji I, z wyłączeniem zakresu ochrony wynikającego z klauzul dodatkowych;
teren budowy	przebieżnię, w której prowadzone są roboty budowlano-montażowe wraz z przylegającą przestrzenią zajmowaną przez urządzenia zaplecza budowy;
terroryzm	nielegalne akcje organizowane z pobudek ideologicznych lub politycznych, indywidualne lub grupowe, skierowane przeciwko osobom lub obiektom w celu wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności lub dezorganizacji życia publicznego przy użyciu przemocy albo skierowane przeciw społeczeństwu z zamiarem jego zastraszenia dla osiągnięcia celów politycznych lub społecznych;
trzęsienie ziemi	niewywołane przez działalność człowieka zaburzenie systemu równowagi we wnętrzu Ziemi, któremu towarzyszą wstrząsy i drgania gruntu;
tsunami	fala morska lub oceaniczna wywołana trzęsieniem ziemi, wybuchem wulkanu , upadkiem meteorytu, odłamaniem się fragmentów lodowca lub osunięciem się ziemi;
Ubezpieczający	<p>przedsiębiorca, osoba prawna nie będąca przedsiębiorcą lub inna jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, która jest uczestnikiem procesu budowlano-montażowego w charakterze: inwestora, zleceńodawcy, wykonawcy robót budowlano-montażowych, kredytodawcy lub innego uczestnika procesu budowlano-montażowego, zawierająca z nami umowę ubezpieczenia na podstawie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, przy czym reprezentantami Ubezpieczającego są:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w przypadku przedsiębiorstw państwowych – dyrektor, jego zastępca, jego pełnomocnicy oraz zarządca, 2) w przypadku spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i spółek akcyjnych – członkowie zarządu, prokurenci i ich pełnomocnicy, 3) w przypadku spółek komandytowo-akcyjnych – komplementariusz będący osobą fizyczną, akcjonariusz, prokurent i ich pełnomocnicy, 4) w przypadku spółek jawnych i komandytowych – wspólnicy, komplementariusze będący osobami fizycznymi, prokurenci i ich pełnomocnicy, 5) w przypadku spółek partnerskich – partnerzy, prokurenci i ich pełnomocnicy, 6) w przypadku spółek cywilnych – wspólnicy oraz ich pełnomocnicy, 7) w przypadku osób fizycznych – osoby fizyczne zawierające umowę ubezpieczenia i ich pełnomocnicy, 8) w przypadku spółdzielni, fundacji i stowarzyszeń – członkowie zarządu;
utrata zysku brutto	utrata zysku, poniesiona przez inwestora w okresie odszkodowawczym , bezpośrednio wynikająca ze spadku obrotu lub wzrostu kosztów działalności, która powstała wskutek opóźnień w rozpoczęciu działalności, będących bezpośrednim następstwem szkód objętych zakresem ubezpieczenia w ramach Sekcji I, z wyłączeniem zakresu ochrony wynikającego z klauzul dodatkowych;
wskaźnik zysku brutto	udział procentowy zysku brutto , jaki zostałyby osiągnięty w okresie odszkodowawczym , w wartości obrotu planowanego ;
wybuch wulkanu	wydobycie się magmy i innych produktów wulkanicznych z krateru wulkanu;
wypadek	<ol style="list-style-type: none"> 1) w Sekcji I oraz Sekcji III: wystąpienie zdarzenia ubezpieczeniowego, 2) w Sekcji II: śmierć osoby trzeciej, doznanie rozstroju zdrowia lub uszczerbku na zdrowiu przez osobę trzecią, uszkodzenie lub zniszczenie mienia osoby trzeciej, objęte ochroną ubezpieczeniową;
zamieszki i rozruchy społeczne	gwałtowne demonstracje lub nielegalne akcje grupy osób;
zdarzenie ubezpieczeniowe (zdarzenie)	objęte ochroną ubezpieczeniową zdarzenie losowe mające charakter nagły, nadzwyczajny, niespodziewany i niezależny od woli Ubezpieczającego;
zysk brutto	<p>kwota stanowiąca różnicę pomiędzy:</p> <p>sumą wartości obrotu, produktów gotowych oraz produkcji niezakończonych według stanu na koniec roku obrotowego, chyba że inne postanowienia Ogólnych Warunków Ubezpieczenia wskazują inny termin,</p> <p>a</p> <p>sumą wartości produktów gotowych oraz produkcji niezakończonych według stanu na początek roku obrotowego, chyba że inne postanowienia Ogólnych Warunków Ubezpieczenia wskazują inny termin, oraz nieubezpieczonych kosztów wytwarzania;</p>

Jakie są wyłączenia generalne

§ 5

1. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje **szkód** wyrządzonych umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczającego, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek wyłączenie to stosujemy odpowiednio do Ubezpieczonego.
2. Nasza odpowiedzialność nie obejmuje **szkód** bezpośrednio lub pośrednio powstałych wskutek:
 - 1) konfiskaty, zawłaszczenia, nacjonalizacji, rekwizycji, zniszczenia, które nastąpiły w następstwie wydanego przez władze aktu prawnego;
 - 2) stanu wojennego, stanu wyjątkowego, przewrotu, buntu, powstania, rewolucji, wojskowego zamachu stanu lub przejęcia władzy, wojny domowej, inwazji, najazdu, wrogich działań innego państwa, działań wojennych lub innych akcji mających charakter wojenny; wojny, niezależnie od tego czy wojna została wypowiedziana, czy nie; **zamieszek i rozruchów społecznych, strajków, lokautów** i niepokoїв społecznych oraz **terroryzmu i sabotażu**; wyłączenie to dotyczy również analogicznych działań odbywających się w cyberprzestrzeni (cyber-wojna, cyber-terroryzm);
 - 3) promieniowania jonizacyjnego lub skażenia radioaktywnego, bez względu na to, czy źródłem ich pochodzenia jest paliwo jądrowe, czy jakiegokolwiek odpady promieniotwórcze powstałe w wyniku reakcji rozpadu albo syntezy jądrowej;
 - 4) skażenia lub zanieczyszczenia, chyba że powstały one w ubezpieczonym mieniu wskutek innego **zdarzenia** niewyłączonego z zakresu ubezpieczenia;
 - 5) zmian pola magnetycznego lub elektromagnetycznego, w tym także powstałych wskutek oddziaływania burz słonecznych lub zjawisk zachodzących na Słońcu;
 - 6) **choroby zakaźnej** lub zagrożeniem (obiektywnym lub subiektywnym) **chorobą zakaźną**, chyba że **szkody** są spowodowane innym **zdarzeniem** objętym zakresem ubezpieczenia.
3. Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje również **szkód** powstałych wskutek:
 - 1) całkowitego lub częściowego przerwania **robót budowlano-montażowych**, z wyjątkiem sytuacji, gdy przerwanie robót budowlano-montażowych jest skutkiem **szkody** objętej zakresem ubezpieczenia;
 - 2) zapadnięcia lub osunięcia się ziemi, gdy są to **szkody** powstałe w wyniku działalności zakładu górniczego w rozumieniu ustawy Prawo geologiczne i górnicze;
 - 3) **ataków komputerowych, hakerskich**, wirusów komputerowych, złośliwego oprogramowania, chyba że w następstwie wystąpiło inne **zdarzenie** objęte zakresem ubezpieczenia; wówczas ponosimy odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego **zdarzenia**;
 - 4) modyfikacji genetycznych, działania wirusów, bakterii, pasożytów.
4. Ponadto ochroną ubezpieczeniową nie są objęte **szkody** polegające na:
 - 1) niedziałaniu, nieprawidłowym działaniu lub nieprawidłowym zastosowaniu oprogramowania lub nośników danych, a także niedostępności, utracie lub zniekształceniu informacji przechowywanej lub przetwarzanej przez sprzęt, oprogramowanie lub nośnik informacji, chyba że w następstwie wystąpiło inne zdarzenie objęte zakresem ubezpieczenia; wówczas ponosimy odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego **zdarzenia**;
 - 2) parowaniu, działaniu światła, systematycznych i powolnych zmianach wilgotności, temperatury lub struktury oraz zmian estetycznych, takich jak zarysowanie, pomalowanie lub umieszczanie napisów.

W jaki sposób zawieramy umowę ubezpieczenia

§ 6

1. Umowę ubezpieczenia zawieramy na podstawie wniosku ubezpieczeniowego, sporządzonego w formie pisemnej lub elektronicznej przez Ubezpieczającego.
2. Wniosek zawiera co najmniej następujące dane:
 - 1) dane Ubezpieczającego i Ubezpieczonego, w tym nazwę, adres, NIP, Regon;
 - 2) miejsce ubezpieczenia;
 - 3) przedmiot i zakres ubezpieczenia;
 - 4) sumę ubezpieczenia dla poszczególnych pozycji i sposób jej ustalenia;
 - 5) okres ubezpieczenia;
 - 6) w przypadku wniosku o objęcie ochroną ubezpieczeniową przyszłego utraconego zysku (Sekcji III) dodatkowo: określenie **maksymalnego okresu odszkodowawczego**.
3. Możemy uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji związanych z umową.
4. Jeżeli w odpowiedzi na złożony wniosek ubezpieczeniowy doręczamy Ubezpieczającemu dokument ubezpieczenia zawierający postanowienia, które odbiegają na niekorzyść Ubezpieczającego od treści złożonego przez niego wniosku, zwracamy Ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczeniu tego dokumentu, wyznaczając mu co najmniej 7-dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku zmiany dokonane na niekorzyść Ubezpieczającego nie są skuteczne, a umowa jest zawarta zgodnie z warunkami określonymi we wniosku. W przypadku braku sprzeciwu umowa dochodzi do skutku zgodnie z treścią dokumentu ubezpieczenia następnego dnia po upływie terminu wyznaczonego do złożenia sprzeciwu.

W jaki sposób ustalamy składkę ubezpieczeniową

§ 7

1. Składkę ubezpieczeniową ustalamy na podstawie taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy po dokonaniu oceny ryzyka.
2. Składkę obliczamy za czas trwania naszej odpowiedzialności.
3. Na wysokość składki ma wpływ:
 - 1) wysokość **franszyzy redukcyjnej**,
 - 2) wprowadzenie wyrażonego procentowo udziału własnego Ubezpieczającego w **szkodzie**,
 - 3) wprowadzenie do umowy klauzul lub postanowień dodatkowych rozszerzających lub zawężających zakres ubezpieczenia,
 - 4) rozłożenie płatności składki na raty.
5. Możemy ustalić składkę ubezpieczeniową na podstawie jednostkowej oceny ryzyka w przypadkach uzasadnionych rodzajem ubezpieczonego mienia, środkami jego zabezpieczenia, zgłoszonymi **szkodami** lub innymi ważnymi czynnikami mającymi wpływ na ocenę ryzyka.
6. Jeżeli w okresie objętym umową ubezpieczenia nastąpił wzrost wartości ubezpieczonego mienia lub **robót budowlano-montażowych**, Ubezpieczający może zgłosić nam ten fakt i po naszej akceptacji podwyższyć sumę ubezpieczenia, opłacając dodatkową składkę w uzgodnionej wysokości.
7. W umowie ubezpieczenia ustalamy składkę odrębnie za ubezpieczenie mienia, odpowiedzialności cywilnej oraz przyszłego utraconego zysku.

8. Składka jest płatna jednorazowo w momencie zawarcia umowy ubezpieczenia, jednak na wniosek Ubezpieczającego składka może być rozłożona na raty. Terminy płatności kolejnych rat i ich wysokość określamy w umowie ubezpieczenia z zastrzeżeniem postanowień § 10.
9. Rozliczenia składki dokonywane będą zgodnie z zasadą pro rata temporis, to znaczy należna jest nam składka w takiej proporcji, w jakiej liczba dni udzielanej ochrony ubezpieczeniowej pozostaje do okresu ubezpieczenia wskazanego w umowie, z zastrzeżeniem postanowień § 10.
10. Obowiązek zapłaty składki obciąża Ubezpieczającego.
11. W przypadku określenia składki ubezpieczeniowej w walucie obcej przeliczamy ją na złote polskie (PLN) według średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP z dnia poprzedzającego dzień płatności składki lub raty składki.

W jakim okresie zachodzi nasza odpowiedzialność

§ 8

1. Okres ubezpieczenia określamy w umowie.
2. Nasza odpowiedzialność rozpoczyna się od dnia i godziny wskazanej w umowie jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3–5.
3. Jeżeli okres ubezpieczenia rozpoczyna się wcześniej niż dzień rozpoczęcia **robót budowlano-montażowych** (zwany dalej „dniem rozpoczęcia realizacji **kontraktu**”) lub dzień rozładowania mienia wyszczególnionego w umowie ubezpieczenia na **terenie budowy** (zwany dalej „dniem rozładowania mienia”), nasza odpowiedzialność rozpoczyna się od dnia rozpoczęcia realizacji **kontraktu** lub od dnia rozładowania mienia, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej, chyba że w umowie określono inny termin początku odpowiedzialności.
4. W przypadku, gdy ponosimy odpowiedzialność przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka nie zostanie zapłacona w terminie, możemy wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiliśmy odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia umowa wygasa z końcem okresu, na który przypadła niezapłacona składka lub rata składki.
5. Niezapłacenie kolejnej raty składki w podanej przez nas wysokości i terminie powoduje ustanie naszej odpowiedzialności tylko wtedy, gdy po upływie terminu zapłaty raty składki wezwiemy Ubezpieczającego do zapłaty, a rata składki nie zostanie zapłacona w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania.
6. Jeżeli zapłata dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za dzień zapłaty uważamy dzień zlecenia zapłaty w banku lub w urzędzie pocztowym na nasz właściwy rachunek, pod warunkiem że na rachunku Ubezpieczającego były zgromadzone wystarczające środki; w odmiennym przypadku za dzień zapłaty uważamy dzień uznania naszego rachunku odpowiednią kwotą. Za zapłatę składki lub raty składki uważamy zapłatę kwoty wynikającej z umowy ubezpieczenia.
7. Nasza odpowiedzialność kończy się w chwili **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo z chwilą przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbior obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej), chyba że postanowienia klauzuli indywidualnej przewidują, że odpowiadamy również w późniejszym okresie; w takim przypadku odpowiadamy w tym okresie wyłącznie w zakresie wynikającym z postanowień klauzuli indywidualnej. Jednakże nasza odpowiedzialność zawsze kończy się w chwili wygaśnięcia stosunku ubezpieczeniowego.

§ 9

1. W przypadku objęcia ochroną **utrąty zysku brutto** w ramach Sekcji III, odpowiadamy za **utratę zysku brutto** w granicach **maksymalnego okresu odszkodowawczego** od dnia następnego po upływie określonej w umowie liczby dni wykorzystywanej do obliczenia **franszyzy redukcyjnej** w ramach Sekcji III do dnia, w którym **szkody** objęte zakresem ubezpieczenia w ramach Sekcji I przestały mieć wpływ na wyniki finansowe działalności gospodarczej Ubezpieczającego. Jeżeli długość **okresu**

odszkodowawczego przekracza określoną w umowie liczbę dni wykorzystywaną do obliczenia **franszyzy redukcyjnej** w ramach Sekcji III to odpowiadamy za **szkodę** od dnia rozpoczęcia się **okresu odszkodowawczego**.

2. Jakikolwiek rozszerzenie okresu ubezpieczenia w ramach Sekcji I oraz klauzul dodatkowych nie skutkuje jednocześnie rozszerzeniem okresu ubezpieczenia dla ubezpieczenia przyszłego utraconego zysku (Sekcji III), dla którego takie rozszerzenie ma skutek tylko w przypadku pisemnego wskazania przez nas o objęciu rozszerzeniem ubezpieczenia przyszłego utraconego zysku (Sekcji III).
3. W przypadku objęcia ochroną **utrąty zysku brutto** w ramach Sekcji III, zaistnienie przesłanki wpływającej na zmianę **daty rozpoczęcia działalności** musi zostać niezwłocznie nam zgłoszone, przy czym zmiana **daty rozpoczęcia działalności** w umowie będzie obowiązywać pod warunkiem uzgodnienia tego przez nas na piśmie. Za powyższą przesłankę uważamy w szczególności jakąkolwiek zmianę daty określonej w harmonogramie robót jako **odbiór obiektu**.
4. Odpowiadamy za **utrąte zysku brutto** nawet jeżeli **szkoda** objęta zakresem ubezpieczenia w ramach Sekcji I jest niższa niż wysokość **franszyzy redukcyjnej**.

Kiedy następuje wygaśnięcie stosunku ubezpieczeniowego

§ 10

1. Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres przekraczający 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy w okresie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy nie poinformowaliśmy Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w jakim udzielaliśmy ochrony ubezpieczeniowej.
2. Jeżeli umowa jest zawarta na czas określony, możemy ją wypowiedzieć jedynie w przypadkach określonych przepisami prawa, a także z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia z ważnych powodów, za które uważamy:
 - utratę licencji, zezwolenia, koncesji lub innej decyzji uprawniającej do prowadzenia działalności;
 - cofnięcie pozwolenia na budowę;
 - całkowite lub częściowe przerwanie **robót budowlano-montażowych** trwające co najmniej 60 dni;
 - zmianę profilu działalności Ubezpieczającego, a w przypadku ubezpieczenia na cudzy rachunek – Ubezpieczonego.
3. W przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
4. Nasza odpowiedzialność wygasa w dniu zakończenia lub zawieszenia działalności gospodarczej prowadzonej przez Ubezpieczającego z innej przyczyny niż **zdarzenie** objęte ochroną ubezpieczeniową.

§ 11

W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

Jakie są obowiązki Ubezpieczającego

§ 12

1. Obowiązkiem Ubezpieczającego jest podanie do naszej wiadomości wszystkich znanych sobie okoliczności, o które pytaliśmy w formularzu oferty albo przed zawarciem umowy w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez nas umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważamy za nieistotne.
2. W czasie trwania umowy ubezpieczenia obowiązkiem Ubezpieczającego jest niezwłoczne zgłaszanie nam w formie pisemnej wszelkich zmian okoliczności, o których mowa w ust. 1, o które pytaliśmy we wniosku ubezpieczeniowym albo przed zawarciem umowy w innych dokumentach.
3. Obowiązkiem Ubezpieczającego jest stosowanie się do wymogów zawartych w umowie ubezpieczenia, a także poinformowanie nas niezwłocznie o całkowitym lub częściowym przerwaniu **robót budowlano-montażowych**.
4. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 1–3 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
5. W przypadku objęcia ochroną **utrąty zysku brutto** w ramach Sekcji III, obowiązkiem Ubezpieczającego jest przedstawianie nam – na nasze żądanie – aktualnych raportów w sprawie postępu **robót budowlano-montażowych**.
6. Obowiązkiem Ubezpieczającego jest niezwłoczne powiadomienie nas na piśmie o fakcie zaistnienia zmian, modyfikacji lub zwiększenia zakresu **robót budowlano-montażowych** oraz harmonogramu prac lub odejścia od planowanych metod konstrukcyjnych,
7. Nie ponosimy odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1–4 nie zostały podane do naszej wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 1–6 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmujemy, że **wypadek** przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

§ 13

1. Obowiązkiem Ubezpieczającego jest informowanie nas o zmianie adresu siedziby swojego przedsiębiorstwa.
2. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony działał przez przedstawiciela, to obowiązek określony w ust. 1 ciąży również na przedstawicielu i obejmuje także okoliczności znane przedstawicielowi.

§ 14

Obowiązkiem Ubezpieczającego jest podjęcie uzasadnionych i dostępnych środków ostrożności i zastosowanie się do naszych zaleceń, jakie stosownie do stanu rzeczy wskazujemy w celu zapobieżenia powstaniu **szkody**.

§ 15

1. W razie zajścia **zdarzenia ubezpieczeniowego** objętego ochroną ubezpieczeniową obowiązkiem Ubezpieczającego jest użycie dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia **szkodzie** lub zmniejszenia jej rozmiarów.
2. Ponadto obowiązkiem Ubezpieczającego jest:
 - 1) niezwłoczne, nie później jednak niż w ciągu 3 dni od daty wystąpienia **wypadku** lub uzyskania o nim wiadomości zawiadomienie nas o **wypadku**. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na cudzy rachunek obowiązek ten obciąża zarówno Ubezpieczającego, jak i Ubezpieczonego, chyba że Ubezpieczony nie wie o zawarciu umowy na jego rachunek;

- 2) niezwłoczne zawiadomienie miejscowej jednostki policji o każdym **wypadku**, który mógł powstać w wyniku przestępstwa;
 - 3) pozostawienie bez zmian miejsca **szkody** do czasu przybycia naszego przedstawiciela, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia pozostałego po **szkodzie** lub zmniejszenia **szkody**; nie możemy powoływać się na to postanowienie, jeżeli nie rozpoczęliśmy likwidacji **szkody** w ciągu 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia o **wypadku**;
 - 4) umożliwienie nam dokonania czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania **szkody**, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielenie w tym celu pomocy i wyjaśnień, a także niezbędnych pełnomocnictw, a w szczególności udostępnienie pełnej dokumentacji księgowej ubezpieczonego mienia;
 - 5) dostarczenie nam i wyznaczonemu przez nas ekspertowi wszystkich dokumentów, które my lub wyznaczony ekspert uważamy za niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania.
3. Jeżeli Ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1, jesteśmy wolni od odpowiedzialności za **szkody** powstałe z tego powodu.
 4. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w ust. 2 pkt 1 możemy odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia **szkody** lub uniemożliwiło nam ustalenie okoliczności i skutków **wypadku**.
 5. Skutki braku zawiadomienia nas o **wypadku** nie następują, jeżeli w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymaliśmy wiadomość o okolicznościach, które należało podać do naszej wiadomości.
 6. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczającego z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków wymienionych w ust. 2 pkt 2)–5) możemy odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w odpowiedniej części, w zakresie jakim niedopełnienie obowiązków miało wpływ na ustalenie okoliczności powstania **szkody** bądź też na ustalenie wysokości odszkodowania.
 7. Obowiązkiem Ubezpieczającego jest podjęcie bez nieuzasadnionej zwłoki działania w celu naprawy zniszczonych zabezpieczeń lub naprawy bądź odtworzenia uszkodzonego, zniszczonego lub utraconego mienia. Jeśli naprawa zniszczonych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych trwa dłużej niż 3 dni, pokrywamy koszty ponoszone bezpośrednio w celu ochrony zagrożonego **szkodą** ubezpieczonego mienia nie dłużej niż przez 3 dni.

§ 16

Obowiązkiem Ubezpieczającego jest udzielenie naszym przedstawicielom prawa dostępu do miejsca ubezpieczenia przed zawarciem umowy ubezpieczenia oraz w każdym momencie trwania ochrony ubezpieczeniowej, nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od daty zgłoszenia przez nas wniosku o udzielenie dostępu lub w innym uzgodnionym przez strony terminie.

W jaki sposób wypłacamy odszkodowanie

§ 17

1. Uprawniony z umowy ubezpieczenia ma obowiązek udokumentować zasadność zgłoszonego roszczenia.
2. Obowiązkiem Ubezpieczającego jest dostarczenie nam sporządzonych na własny koszt dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania w terminie 7 dni od daty powzięcia wiadomości o powstaniu **wypadku**.
3. Zastrzegamy sobie prawo weryfikacji przedłożonych przez Ubezpieczającego rachunków, kosztorysów i innych dokumentów związanych z ustaleniem rozmiaru **szkody**.
4. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek Ubezpieczony jest uprawniony do żądania należnego odszkodowania bezpośrednio od nas, chyba że strony uzgodniły inaczej; jednakże uzgodnienie takie nie może zostać dokonane po zajściu **wypadku**.

§ 18

1. Wypłacamy odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku własnych ustaleń dokonanych w postępowaniu dotyczącym określenia stanu faktycznego, zasadności roszczeń i wysokości odszkodowania lub zawartej z nim ugody albo prawomocnego orzeczenia sądu.
2. Wypłacamy odszkodowanie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o **wypadku**.
3. Jeżeli w terminie określonym w ust. 2 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia naszej odpowiedzialności albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłacamy w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, jednakże bezsporną część odszkodowania wypłacamy w terminie określonym w ust. 2.
4. O ile nie umówiono się inaczej, ustalone w umowie ubezpieczenia limity odpowiedzialności zostają obniżone o kwoty wypłaconych odszkodowań. Za naszą zgodą oraz po opłaceniu dodatkowej składki Ubezpieczający może przywrócić limit/limity do poprzedniej wysokości.
5. W przypadku ustalenia sumy ubezpieczenia w walucie obcej, rozmiar szkody przeliczamy na złote polskie (PLN) według średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP z dnia ustalenia wysokości odszkodowania.

§ 19

Jeżeli uprawniony do wystąpienia z roszczeniem nie zgadza się z naszą decyzją, może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Zarząd ERGO Hestii.

§ 20

Jeżeli po wypłacie odszkodowania Ubezpieczający odzyskał utracone przedmioty, ma obowiązek zwrócić wypłacone odszkodowanie za te przedmioty, albo – za naszą zgodą – zrzec się praw do tych przedmiotów na naszą rzecz.

Kiedy stosujemy regres ubezpieczeniowy

§ 21

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przez nas roszczenie Ubezpieczającego przeciwko osobie pozostającej poza stosunkiem ubezpieczeniowym, odpowiedzialnej za **szkodę** przechodzi z mocy prawa na nas do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli pokryliśmy tylko część **szkody**, Ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed naszym roszczeniem.
2. Nie przechodzą na nas roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził **szkodę** umyślnie.
3. Obowiązkiem Ubezpieczającego jest zabezpieczenie możliwości dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za **szkodę**.
4. W razie zrzeczenia się przez Ubezpieczającego bez naszej zgody praw przysługujących mu do osób pozostających poza stosunkiem ubezpieczeniowym z tytułu **szkód** lub niespełnienia obowiązków wynikających z ust. 3, możemy odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części, a jeżeli odszkodowanie już wypłacono możemy żądać jego zwrotu.
5. Zasady wynikające z ust. 1–4 stosujemy odpowiednio w razie zawarcia umowy na cudzy rachunek.

Ubezpieczenie mienia (Sekcja I)

Jaki jest przedmiot ubezpieczenia

§ 22

1. Przedmiotem ubezpieczenia są określone w umowie ubezpieczenia, prowadzone na **terenie budowy** wymienionym w umowie ubezpieczenia **roboty budowlano-montażowe** stanowiące przedmiot **kontraktu** wraz z zadeklarowanymi w sumie ubezpieczenia, znajdującymi się na **terenie budowy**, wyszczególnionymi w **kontrakcie** materiałami, maszynami, urządzeniami, instalacjami oraz innymi częściami, które w ramach tych **robót budowlano-montażowych** są przeznaczone do wbudowania lub zamontowania.
2. Jeżeli w umowie ustalono odrębne sumy ubezpieczenia, ubezpieczenie może też obejmować:
 - 1) **maszyny budowlane**,
 - 2) **sprzęt i wyposażenie budowlane**,
 - 3) koszty uprzątnięcia **pozostałości po szkodzie** powstałej w następstwie **zdarzenia ubezpieczeniowego** objętego ochroną ubezpieczeniową.
3. Przedmiot ubezpieczenia określony w ust. 1 i 2 obejmujemy ochroną ubezpieczeniową w miejscu określonym w umowie, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Jeżeli Ubezpieczający zbywa przedmiot ubezpieczenia postanawiamy, że:
 - 1) prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia; przeniesienie tych praw wymaga naszej zgody;
 - 2) w razie przeniesienia praw, o których mowa w pkt 1), na nabywcę przedmiotu przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy, chyba że strony za naszą zgodą umówiły się inaczej; pomimo tego przejścia obowiązków zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę;
 - 3) jeżeli prawa, o których mowa w pkt 1), nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę;
 - 4) postanowienia pkt 1) i pkt 2) nie mają zastosowania przy przenoszeniu wierzytelności, jakie powstały lub mogą powstać wskutek wystąpienia **szkody**.

Jaki jest zakres ubezpieczenia

§ 23

1. Przedmiot ubezpieczenia wyszczególniony w umowie obejmujemy ochroną ubezpieczeniową od **szkód** powstałych wskutek **zdarzeń ubezpieczeniowych**, z zastrzeżeniem postanowień § 5 i § 24.
2. W razie zajścia **wypadku** objętego ochroną ubezpieczeniową, w granicach sumy ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia, zwracamy Ubezpieczającemu koszty poniesione w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia wystąpienia **szkody** lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne. Powyższe koszty zwracamy, nawet jeżeli nie wystąpiła **szkoda** w ubezpieczonym mieniu.
3. Jeżeli koszty wymienione w ust. 2 zostały poniesione na nasze pisemne polecenie, wówczas koszty te zwrócimy w całości, nawet jeżeli odszkodowanie za **szkodę** w mieniu powiększone o te koszty przekracza łączną sumę ubezpieczenia lub limit odpowiedzialności uzgodniony dla danej umowy ubezpieczenia.
4. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek postanowienia ust. 2 i 3 stosujemy również do Ubezpieczonego.

§ 24

Nasza odpowiedzialność nie obejmuje:

- 1) wszelkiego rodzaju strat pośrednich, w szczególności:
 - utraty zysku,
 - kar umownych,
 - strat spowodowanych opóźnieniem,
 - braku wydajności,
 - utraty **kontraktu**,
 - utraty rynku,
 - zwiększonych kosztów prowadzenia działalności,
 - utraty wartości maszyn i urządzeń spowodowanej lub zwiększonej ich nieużywaniem;
- 2) **szkód** spowodowanych wadami projektowymi;
- 3) w odniesieniu do **obiektów budowlanych**: kosztów naprawy lub wymiany wadliwego materiału lub skutków złego wykonawstwa, z zastrzeżeniem że nasza odpowiedzialność obejmuje **szkody** w mieniu wykonanym na **terenie budowy** prawidłowo, które spowodowane zostały wadliwym materiałem lub złym wykonawstwem;
- 4) w odniesieniu do **obiektów montażowych**: **szkód** spowodowanych wadami materiałowymi, odlewniczymi lub wadami wykonania, z wyjątkiem **szkód** powstałych wskutek wadliwego montażu będącego przedmiotem **robót budowlano-montażowych**;
- 5) kosztów poniesionych w związku z poprawieniem, ulepszeniem bądź zmianą wadliwego projektu, materiału, odlewu lub wykonania;
- 6) **szkód** spowodowanych przez:
 - a) normalne zużycie, stopniowo postępujące pogarszanie właściwości przedmiotu ubezpieczenia lub naturę przedmiotu ubezpieczenia;
 - b) systematyczne:
 - zawilgacanie,
 - przesiąkanie,
 - działanie wód gruntowych,
 - przemarzanie ścian, stropów, sufitów, fundamentów;
 - c) erozję, korozję, kawitację, oksydację, powstawanie osadów, odkształcanie lub deformację;
 - d) powolne działanie czynników termicznych lub biologicznych, w tym pleśni, porostów, grzybów, mokrego lub suchego rozkładu, insektów, bakterii, wirusów;
 - e) długotrwałe, naturalne osiadanie lub przemieszczanie gruntu lub **obiektu (budowlanego lub montażowego)**;
- 7) **szkód** w podzespołach **sprzętu i wyposażenia budowlanego** oraz podzespołach **maszyn budowlanych**, powstałych wskutek awarii lub uszkodzeń bez działania przyczyny zewnętrznej, chyba że w ich następstwie wystąpiła **szkoda** w przedmiocie ubezpieczenia lub innych podzespołach **sprzętu i wyposażenia budowlanego** lub podzespołach **maszyn budowlanych**, wówczas ponosimy odpowiedzialność wyłącznie za te **szkody**; przez podzespół rozumiemy zbiór określonej liczby części połączonych ze sobą i zależnych od siebie funkcjonalnie, tworzących odrębną całość; za awarię lub uszkodzenie uważamy stan techniczny maszyny, urządzenia lub aparatu, który ogranicza lub uniemożliwia jego dalszą eksploatację;
- 8) **szkód** w pojazdach dopuszczonych do poruszania się po drogach publicznych, z wyjątkiem **szkód** na **terenie budowy**;
- 9) **szkód** w pojazdach wodnych lub statkach powietrznych;

- 10) **szkód** wynikających z utraty lub uszkodzenia akt, rysunków, rachunków, asygnat, gotówki, znaczków, dokumentów, skryptów dłużnych, not, papierów wartościowych;
- 11) **szkód** w opakowaniach;
- 12) **szkód** w mieniu o charakterze prototypowym;
- 13) braków lub strat stwierdzonych w trakcie sprawdzania lub spisywania stanu ilościowego majątku;
- 14) **szkód** powstałych wskutek zaginięcia, sprzeniewierzenia, kradzieży, z wyjątkiem:
 - a) rabunku, za który uważamy zabór mienia przy użyciu lub groźbie natychmiastowego użycia przemocy fizycznej na osobie albo doprowadzeniu jej do stanu nieprzytomności lub bezbronności;
 - b) kradzieży z włamaniem z pomieszczenia zamkniętego na co najmniej jeden zamek lub kłódkę po uprzednim usunięciu siłą przez sprawcę zabezpieczeń lub otwarciu wejścia do miejsca składowania mienia przy użyciu narzędzi albo podrobionego lub dopasowanego klucza bądź klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek włamania do innego pomieszczenia lub w wyniku rabunku;
 - c) zaboru mienia z placu ogrodzonego parkanem, siatką drucianą, płotem i oświetlonego w porze nocnej lub gdy mienie było pod **stałym dozorem** lub **monitoringiem czynnym**;
- 15) **szkód** wynikających z utraty lub uszkodzenia oprogramowania komputerowego lub zasobów baz danych;
- 16) **szkód** we wcześniej używanym mieniu:
 - a) wynikłych z wcześniejszego używania;
 - b) wynikłych z demontażu, chyba że prace demontażowe były objęte zakresem ubezpieczenia;
- 17) **szkód** powstałych wskutek przeprowadzania **prób i testów**;
- 18) **szkód**, których wartość nie przekracza **franszyzy redukcyjnej** wskazanej w umowie ubezpieczenia.

Co obejmuje suma ubezpieczenia

§ 25

1. Suma ubezpieczenia lub uzgodnione w umowie limity odpowiedzialności stanowią górną granicę naszej odpowiedzialności.
2. Z zastrzeżeniem ust. 3 suma ubezpieczenia powinna obejmować pełną wartość **robót budowlano-montażowych** ustaloną w **kontrakcie** wraz z materiałami, maszynami, urządzeniami, instalacjami oraz innymi częściami, które w ramach tych **robót budowlano-montażowych** są przeznaczone do wbudowania lub zamontowania, łącznie z kosztami nadzoru inwestorskiego, frachtu, opłat celnych i innymi kosztami, w tym również wartością elementów dostarczonych przez zleceniodawcę, o ile powyższe koszty zostały zgłoszone do ubezpieczenia.
3. W przypadku dodatkowego objęcia ochroną ubezpieczeniową przedmiotów ubezpieczenia, o których mowa w § 22 ust. 2, ich suma ubezpieczenia powinna odpowiadać:
 - 1) dla **maszyn budowlanych** – ich wartości odtworzeniowej, stanowiącej wartość kosztów wymiany ubezpieczonych przedmiotów na nowe przedmioty tego samego rodzaju, wydajności i mocy, powiększoną o koszty transportu i montażu;
 - 2) dla **sprzętu i wyposażenia budowlanego** – limitowi odpowiedzialności na **zdarzenie** (ubezpieczenie na pierwsze ryzyko);
 - 3) dla kosztów usunięcia **pozostałości po szkodzie** – limitowi odpowiedzialności na **zdarzenie** (ubezpieczenie na pierwsze ryzyko).
4. Sumę ubezpieczenia ustala się bez podatku od towarów i usług podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, chyba że Ubezpieczający nie ma możliwości odliczenia podatku, wówczas sumę ubezpieczenia można ustalić w wysokości uwzględniającej podatek od towarów i usług.

5. W przypadku zmian cen materiałów, robocizny lub innych opłat mających wpływ na wysokość sum ubezpieczenia Ubezpieczający odpowiednio koryguje ustalone wcześniej sumy ubezpieczenia. Skorygowana w ten sposób suma ubezpieczenia będzie obowiązywać pod warunkiem uzgodnienia tego przez strony.
6. Suma ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia wskazanego w § 22 ust. 1 nie zostaje obniżona o kwoty wypłaconych odszkodowań (brak konsumpcji sumy ubezpieczenia).
7. Sumy ubezpieczenia są zawsze ustalane przez Ubezpieczającego.

W jaki sposób ustalamy rozmiar szkody i wysokość odszkodowania

§ 26

1. Odszkodowanie ustalamy w kwocie odpowiadającej rozmiarowi **szkody** w granicach sum ubezpieczenia poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia wyszczególnionych w umowie ubezpieczenia, według cen ustalonych w **kontrakcie**, z zastrzeżeniem cen nie wyższych niż średnie ceny stosowane w budownictwie uwzględniające miejsce i rodzaj prowadzonych **robót budowlano-montażowych**. W przypadku braku ustalenia cen w **kontrakcie** rozmiar szkody ustalamy na podstawie Katalogów Nakładów Rzeczowych i Katalogów Nakładów Pracy oraz publikowanych cen średnich stosowanych w budownictwie uwzględniających miejsce i rodzaj prowadzonych **robót budowlano-montażowych**.
2. Kwotę odpowiadającą rozmiarowi **szkody** ustalamy:
 - 1) w przypadku, gdy przedmiot ubezpieczenia nadaje się do naprawy (strata częściowa) – na podstawie kosztów remontu lub naprawy niezbędnych do przywrócenia przedmiotu ubezpieczenia do stanu, w jakim znajdował się bezpośrednio przed **szkodą**, z zastrzeżeniem:
 - a) dla **obiektów budowlanych** lub **obiektów montażowych** – dotychczasowych wymiarów, technologii, konstrukcji, typu, parametrów i standardu wykończenia przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów, powiększonych o koszty transportu i montażu, jaki miał zastosowanie przed **szkodą**;
 - b) dla **sprzętu i wyposażenia budowlanego** oraz **maszyn budowlanych** – dotychczasowego rodzaju i typu oraz tych samych lub możliwie najbardziej zbliżonych parametrów, powiększonych o koszty transportu i montażu, jaki miał zastosowanie przed **szkodą**;
 - 2) w przypadku wymiany przedmiotu ubezpieczenia (strata całkowita) – na podstawie kosztu zastąpienia zniszczonego przedmiotu przedmiotem nowym, po potrąceniu technicznego zużycia do dnia zajścia **szkody**.
3. Koszty związane z remontem lub naprawą określimy w sposób zgodny z prowadzeniem **robót budowlano-montażowych** przed **szkodą**.
4. Z rozmiaru **szkody** potrącamy wartość **pozostałości po szkodzie** nadających się do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.
5. Rozmiar **szkody** ustalony według kosztów remontu lub naprawy nie może być wyższy niż koszt odtworzenia danego przedmiotu bezpośrednio przed zajściem **szkody**, po potrąceniu technicznego zużycia do dnia zajścia **szkody**.
6. Rozmiar **szkody** nie obejmuje kosztów jakichkolwiek zmian, uzupełnień, modyfikacji lub ulepszeń przedmiotu ubezpieczenia.
7. Obowiązkiem Ubezpieczającego jest udostępnienie nam – na nasze żądanie – ksiąg rachunkowych, dokumentacji finansowej oraz ewidencji ubezpieczonego mienia prowadzonych zgodnie z obowiązującymi przepisami. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczającego powyższych obowiązków możemy odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w odpowiedniej części, w zakresie jakim niedopełnienie obowiązków miało wpływ na ustalenie okoliczności powstania **szkody** bądź też na ustalenie wysokości odszkodowania.

§ 27

1. W granicach sumy ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia odszkodowanie obejmuje:
 - 1) kwotę odpowiadającą rozmiarowi **szkody** obliczoną zgodnie z postanowieniami § 26;
 - 2) koszty działań poniesionych w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia bezpośrednio zagrożonego **szkodą** oraz zapobieżenia **szkodzie** lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli działania te były celowe i uzasadnione zaistniałym zagrożeniem, chociażby okazały się bezskuteczne; powyższe koszty zwracamy, nawet jeżeli nie wystąpiła **szkoda** w ubezpieczonym mieniu;
 - 3) koszty napraw prowizorycznych, jeżeli są częścią końcowych czynności naprawczych i nie zwiększają całkowitej wartości kosztów remontu lub naprawy;
 - 4) koszty rozbiórki lub usunięcia części nieuszkodzonych, które należy rozebrać lub usunąć w celu naprawy uszkodzonych elementów;
 - 5) udokumentowane koszty poszukiwania przyczyn **szkody** oraz koszty naprawy zabezpieczeń przeciwkradzieżowych do wysokości 20 000 zł na jedno **zdarzenie**.
2. Pod warunkiem ustalenia w umowie ubezpieczenia odrębnej sumy ubezpieczenia, zgodnie z postanowieniami § 25 ust. 3 pkt 3), odszkodowanie obejmuje również koszty usunięcia **pozostałości po szkodzie**, w granicach tej sumy.
3. Jeżeli w przypadku **szkody** okaże się, że suma ubezpieczenia ustalona w umowie ubezpieczenia jest niższa od sumy, która powinna być zadeklarowana, odszkodowanie zostanie zmniejszone w takim stosunku, w jakim pozostaje suma ubezpieczenia ustalona w umowie do sumy, która powinna być zadeklarowana.
4. Zasady określonej w ust. 3 nie stosujemy:
 - 1) do sum ubezpieczenia określonych zgodnie z postanowieniami § 25 ust. 3, pkt 2) i 3);
 - 2) dla **szkód**, których rozmiar nie przekracza 20.000 zł;
 - 3) dla **szkód**, których rozmiar jest wyższy niż suma ubezpieczenia przedmiotu **szkody**;
 - 4) dla **szkód** Ubezpieczających będących konsumentami, ani do Ubezpieczających będących osobami fizycznymi, zawierających umowę ubezpieczenia bezpośrednio związaną z ich działalnością gospodarczą lub zawodową, ani do Ubezpieczonych będących osobami fizycznymi, jeżeli umowa ubezpieczenia nie wiąże się bezpośrednio z działalnością gospodarczą lub zawodową ubezpieczonej osoby fizycznej.
5. Z kwoty odszkodowania ustalonej na podstawie § 26, 27 ust. 1-4 potrącamy **franszyzę redukcyjną** w kwocie określonej w umowie, która stanowi udział Ubezpieczającego w odszkodowaniu; w przypadku jeżeli w umowie ubezpieczenia uzgodniono **franszyzy redukcyjne** o różnych wysokościach, z fransyz, które miałyby zastosowanie, uwzględniamy tylko jedną, kwotowo najwyższą **franszyzę redukcyjną**, o ile nie umówiono się inaczej.
6. Odszkodowanie ustalone na podstawie § 27 ust. 5 ograniczone jest do wysokości limitu ustalonego w umowie ubezpieczenia, o ile taki limit został wprowadzony i ma zastosowanie w przypadku **szkody**.
7. Zastrzegamy sobie prawo wskazania sposobu naprawienia **szkody**.

§ 28

1. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczający nie może żądać świadczenia przenoszącego wysokość **szkody**. Między ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
2. Jeżeli w którejkolwiek z umów ubezpieczenia, o jakich mowa w ust. 1, uzgodniono, że suma wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej **szkody**, zapłaty świadczenia w części przenoszącej wysokość **szkody** Ubezpieczający może żądać tylko od tego ubezpieczyciela. W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między ubezpieczycielami należy przyjąć, że w ubezpieczeniu, o którym mowa w tym paragrafie, suma ubezpieczenia równa jest wartości ubezpieczonego mienia.

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej (Sekcja II)

Jaki jest przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 29

Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej można dokonać wyłącznie w przypadku jednoczesnego zawarcia umowy ubezpieczenia mienia na warunkach określonych w Sekcji I Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.

§ 30

1. Obejmujemy ochroną odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za **szkody** wyrządzone **osobom trzecim** powstałe w trakcie trwania okresu ubezpieczenia, w bezpośrednim związku z ubezpieczonymi – na warunkach określonych w Sekcji I – **robotami budowlano-montażowymi**, na **terenie budowy** lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie, do naprawienia których Ubezpieczający jest zobowiązany w myśl obowiązujących przepisów prawa.
2. Wszystkie **wypadki** powstałe z tej samej przyczyny, niezależnie od liczby poszkodowanych **osób trzecich**, uznajemy za jeden wypadek.

§ 31

Nasza odpowiedzialność nie obejmuje:

- 1) kosztów naprawy lub wymiany mienia, które zostało lub mogło być ubezpieczone na podstawie Sekcji I wraz z klauzulami indywidualnymi stanowiącymi załącznik do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia;
- 2) **szkód** spowodowanych wibracją, nośnością gruntu, usunięciem lub osłabieniem elementów nośnych lub podpór;
- 3) **szkód** na osobie poniesionych przez osoby biorące udział w realizacji **kontraktu**, który w całości lub w części ubezpieczony został na warunkach określonych w Sekcji I oraz członków rodzin osób wymienionych powyżej;
- 4) **szkód** w mieniu należącym do Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, wykonawców, inwestora, zleceniodawców lub innych podmiotów realizujących **kontrakt**, a także w mieniu znajdującym się pod kontrolą lub pieczę wskazanych podmiotów lub przez te podmioty przechowywanym; dotyczy to również mienia należącego do osób biorących udział w realizacji **kontraktu**, w tym pracowników zatrudnionych przez wskazane podmioty oraz członków rodzin osób wymienionych powyżej;
- 5) **wypadków (szkód)**, które są lub powinny być objęte ochroną w ramach systemu ubezpieczeń obowiązkowych odpowiedzialności cywilnej. Wyłączone z zakresu ochrony ubezpieczeniowej pozostają również szkody, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, niezaspokojone z uwagi na wyczerpanie sumy gwarancyjnej lub przekraczające wysokość sumy gwarancyjnej w obowiązkowych ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej;
- 6) **szkód** w jednostkach pływających lub statkach powietrznych;
- 7) **szkód** wynikłych z emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody lub gruntu jakichkolwiek substancji;
- 8) zobowiązań umownych Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego do zapłacenia odszkodowań, chyba że ich odpowiedzialność wystąpiłaby również w przypadku braku takich zobowiązań lub przyrzeczenia;
- 9) **szkód** w wartościach pieniężnych, papierach wartościowych, rachunkach, kartach płatniczych, dokumentach, planach, zbiorach archiwalnych oraz zbiorach kolekcjonerskich wszelkiego rodzaju;
- 10) **szkód** powstałych w wyniku naruszenia praw autorskich, licencji, patentów lub innych umów;
- 11) grzywien, opłat i kar administracyjnych lub sądowych oraz innych kar o charakterze pieniężnym, w tym kar umownych;
- 12) utraconych korzyści, strat spowodowanych opóźnieniem, brakiem wydajności, naruszeniem, niewłaściwym wykonaniem lub niewykonaniem umowy, utratą rynku;

- 13) czystych strat finansowych, tj. **szkód** niewynikających ze **szkód** na osobie lub w mieniu;
- 14) **szkód** wynikających z utraty lub uszkodzenia oprogramowania lub zasobów baz danych;
- 15) **szkód** w plonach, lasach lub jakichkolwiek uprawach lub nasadzeniach;
- 16) **szkód** spowodowanych przez azbest, formaldehyd lub dioksyne;
- 17) **szkód** wynikłych z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań, roszczeń o wykonanie umów, o należyte wykonanie umów, roszczeń z tytułu zastępczego wykonania umów, roszczeń o zwrot świadczeń, roszczeń o zwrot kosztów poniesionych na poczet lub w celu wykonania umów;
- 18) **szkód**, za które Ubezpieczający jest odpowiedzialny wskutek umownego przejścia odpowiedzialności cywilnej **osoby trzeciej**, albo wskutek rozszerzenia zakresu własnej odpowiedzialności cywilnej ponad zakres wynikający z ustawy;
- 19) **szkód** polegających na konieczności poniesienia kosztów na usunięcie lub zastąpienie wadliwej rzeczy przez rzecz wolną od wad;
- 20) **szkód** wynikłych z powolnego działania hałasu, temperatury, wody, gazów, pyłów lub czynników biologicznych, w tym pleśni, porostów, grzybów, mokrego lub suchego rozkładu, insektów, bakterii, wirusów;
- 21) **szkód** wynikających z niedziałania, nieprawidłowego działania lub nieprawidłowego zastosowania sprzętu, oprogramowania lub nośników informacji używanych w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie (np. w komputerze, sterowniku mikroprocesorowym, układzie scalonym) lub sieci, a także niedostępności, utraty lub zniekształcenia informacji przechowywanej lub przetwarzanej przez sprzęt, oprogramowanie lub nośnik informacji, używane w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie lub sieci, chyba że w następstwie wystąpiło inne **zdarzenie** niewyłączone z zakresu ubezpieczenia; wówczas ponosimy odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego **zdarzenia**;
- 22) **szkód**, których wartość nie przekracza **franszyzy redukcyjnej** wskazanej w umowie ubezpieczenia.

Jak traktujemy sumę gwarancyjną

§ 32

1. Nasza odpowiedzialność za powstałe **szkody** oraz poniesione koszty i wydatki wskazane w § 36 ust. 1, ograniczona jest wysokością sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie ubezpieczenia lub uzgodnionymi w umowie limitami odpowiedzialności.
2. O ile nie umówiono się inaczej, sumę gwarancyjną ustalamy łącznie dla wszystkich **wypadków**, jakie mogą powstać w okresie ubezpieczenia.
3. Po wypłacie odszkodowania zmniejszamy sumę gwarancyjną o kwotę wypłaconego odszkodowania.
4. Na wniosek Ubezpieczającego, możemy wyrazić zgodę na uzupełnienie sumy gwarancyjnej wskazując należną składkę dodatkową.

W jaki sposób ustalamy wysokość odszkodowania

§ 33

1. W razie zgłoszenia roszczenia o naprawienie **szkody** Ubezpieczający ma obowiązek zaniechania działań zmierzających do zaspokojenia roszczeń **osoby trzeciej**, ich uznania bądź zawarcia z nią ugody do czasu uzyskania naszej pisemnej zgody.
2. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpieczającego roszczenia **osoby trzeciej** bez wymaganej pisemnej naszej zgody nie ma wpływu na naszą odpowiedzialność.

3. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 1 i 2 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.

§ 34

1. Odpowiadamy w granicach odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczającego do wysokości sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia oraz dodatkowych postanowień i klauzul indywidualnych.
2. Łączna kwota wypłaconych odszkodowań nie może przekroczyć sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie ubezpieczenia dla wszystkich **wypadków** w okresie ubezpieczenia.

§ 35

1. W razie wystąpienia **wypadku** w okresie ubezpieczenia dokonujemy oceny sytuacji faktycznej i prawnej oraz podjęcia decyzji o uznaniu roszczenia i wypłacie odszkodowania lub prowadzeniu obrony Ubezpieczającego przed nieuzasadnionym roszczeniem poszkodowanego.
2. W każdym czasie mamy prawo do wypłacenia odszkodowania w wysokości sumy gwarancyjnej lub mniejszej sumy, którą mogą być zaspokojone roszczenia poszkodowanego, zwalniając się z obowiązku dalszego prowadzenia obrony oraz ponoszenia innych kosztów.
3. Obowiązkiem Ubezpieczającego jest dostarczenie wymaganych przez nas dokumentów oraz udzielenia nam wszelkiej możliwej pomocy w zaspokojeniu roszczeń poszkodowanego.

§ 36

1. W granicach sumy gwarancyjnej pokrywamy także następujące koszty pomocy prawnej:
 - 1) koszty wynagrodzenia rzeczoznawców lub ekspertów powołanych za naszą pisemną zgodą w celu ustalenia okoliczności, przyczyny lub rozmiaru **szkody**;
 - 2) koszty poniesione za naszą pisemną zgodą w postępowaniu cywilnym w celu prowadzenia obrony Ubezpieczającego przed roszczeniem zgłoszonym z tytułu szkody, w szczególności:
 - a) koszty wynagrodzenia adwokatów, radców prawnych lub innych pełnomocników procesowych;
 - b) koszty wynagrodzenia biegłych, rzeczoznawców lub ekspertów;
 - c) koszty i opłaty sądowe;
 - d) koszty niezbędnych tłumaczeń;
 - 3) koszty poniesione przez stronę przeciwną w związku z obroną jej prawnych interesów, o ile Ubezpieczający został zobowiązany prawomocnym orzeczeniem sądu do ich poniesienia;
 - 4) koszty obrony prawnych interesów Ubezpieczającego poniesione za naszą pisemną zgodą w postępowaniu administracyjnym, karnym lub dyscyplinarnym toczącym się w związku z powstałą **szkodą**, o ile rozstrzygnięcia poczynione w tych postępowaniach mogą mieć wpływ na ustalenie naszej odpowiedzialności za **szkodę** na podstawie umowy ubezpieczenia.
2. Z kwoty odszkodowania potrącamy **franszyzę redukcyjną** w kwocie określonej w umowie, która stanowi udział Ubezpieczającego w odszkodowaniu. W przypadku jeżeli w umowie ubezpieczenia uzgodniono **franszyzy redukcyjne** o różnych wysokościach, z franszyz, które miałyby zastosowanie, uwzględniamy tylko jedną, kwotowo najwyższą **franszyzę redukcyjną**, o ile nie umówiono się inaczej.
3. Odszkodowanie ustalone na podstawie § 36 ust. 2 ograniczone jest do wysokości sumy gwarancyjnej lub do wysokości limitu ustalonego w umowie ubezpieczenia, o ile taki limit został wprowadzony i ma zastosowanie w przypadku **szkody**.

Ubezpieczenie przyszłego utraconego zysku (Sekcja III)

Jaki jest przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 37

Ubezpieczenie przyszłego utraconego zysku stanowi rozszerzenie umowy ubezpieczenia mienia na warunkach określonych w Sekcji I Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.

§ 38

1. Ubezpieczenie obejmuje **szkody** poniesione przez inwestora **kontraktu**, polegające na **utracie zysku brutto** poniesionej w **okresie odszkodowawczym**.
2. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte:
 - 1) wydatki na surowce, materiały pomocnicze, produkcyjne lub otrzymane w celu sprzedaży oraz wydatki na energię elektryczną, chyba że są to wydatki niezbędne do kontynuowania działalności gospodarczej;
 - 2) podatek VAT, podatek akcyzowy, opłaty celne i skarbowe;
 - 3) składki ubezpieczeniowe i inne opłaty zależne od **obrotu**;
 - 4) koszty, straty i zyski, które pochodzą z operacji giełdowych i innych inwestycji kapitałowych;
 - 5) wszelkiego rodzaju należności, w tym kary pieniężne, grzywny lub odszkodowania, do których wypłaty Ubezpieczający będzie zobowiązany w przypadku niewykonania bądź nienależytego wykonania zobowiązań wskutek **szkody** objętej zakresem ubezpieczenia w ramach Sekcji I;
 - 6) odpisy amortyzacyjne w części przypadającej na mienie dotknięte **szkodą** powodującą ustanie obowiązku odprowadzania takich odpisów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje **utrąty zysku brutto** bezpośrednio lub pośrednio powstałej lub zwiększonej wskutek:
 - 1) zakłóceń lub przerw w działalności gospodarczej, które nie były skutkiem **szkody** objętej zakresem ubezpieczenia w ramach Sekcji I;
 - 2) **szkód**, które objęte są ochroną na podstawie klauzul dodatkowych, chyba że w umowie strony postanowiły inaczej;
 - 3) **trzęsienia ziemi, wybuchu wulkanu, tsunami**;
 - 4) **szkód** powstałych w mieniu otaczającym, **maszynach budowlanych, sprzęcie i wyposażeniu budowlanym**, mieniu będącym własnością lub znajdującym się w posiadaniu inwestora;
 - 5) opóźnień spowodowanych brakiem, zniszczeniem, uszkodzeniem lub utratą właściwości środków eksploatacyjnych, surowców, materiałów niezbędnych do prowadzenia działalności po **dacie rozpoczęcia działalności**, chyba że stanowią one przedmiot ubezpieczenia objęty ochroną w ramach Sekcji I;
 - 6) decyzji organów administracji rządowej lub samorządowej, która powoduje zakłócenie lub przerwę w prowadzeniu **robót budowlano-montażowych** lub opóźnienie w rozpoczęciu działalności gospodarczej bądź uniemożliwia lub opóźnia odtworzenie zniszczonego mienia;
 - 7) nieuzasadnionego opóźnienia Ubezpieczającego:
 - a) przy wznowieniu **robót budowlano-montażowych** lub odtworzeniu mienia po **szkodzie** objętej zakresem ubezpieczenia w ramach Sekcji I,
 - b) rozpoczęcia działalności gospodarczej;
 - 8) braku kapitału niezbędnego do odtworzenia zniszczonego mienia w możliwie najkrótszym czasie po **szkodzie** objętej zakresem ubezpieczenia w ramach Sekcji I;

- 9) innowacji, zmian i ulepszeń wprowadzonych w trakcie remontu lub odbudowy zniszczonego lub uszkodzonego mienia;
 - 10) **szkód** w mieniu po dokonaniu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo po przekazaniu go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbiór obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej) lub w mieniu, co do którego pokrycie na podstawie ubezpieczenia Sekcji I wygasto.
4. Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje również:
- 1) strat, które są lub mogły być ubezpieczone na podstawie Sekcji I, Sekcji II lub klauzul indywidualnych stanowiących załącznik do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia;
 - 2) strat powstałych wskutek kar lub naruszeń warunków umowy przez opóźnienie lub niewykonanie zamówienia, lub przez jakiegokolwiek kary pieniężne, grzywny;
 - 3) strat powstałych wskutek utraty pozwoleń lub innych tym podobnych decyzji bądź aktów administracyjnych, rozwiązania umów najmu, dzierżawy, leasingu lub innych umów cywilnoprawnych umożliwiających korzystanie z rzeczy, licencji, cofnięcia lub ograniczenia zakresu lub przedmiotu działalności gospodarczej określonej w koncesji, wygaśnięcia koncesji lub utraty pozwolenia na prowadzenie **robót budowlano-montażowych**.
5. Nie pokrywamy strat pośrednich, związanych między innymi z opóźnieniami, utratą rynku, utratą zysku, zwiększonymi kosztami prowadzenia działalności o ile nie są one objęte ochroną ubezpieczeniową w zakresie określonym w Sekcji III.

Jak traktujemy sumę ubezpieczenia

§ 39

1. Suma ubezpieczenia lub uzgodnione w umowie limity odpowiedzialności stanowią górną granicę naszej odpowiedzialności.
2. Sumę ubezpieczenia stanowi określona w umowie ubezpieczenia kwota odpowiadająca łącznej wartości **zysku brutto**, który Ubezpieczający osiągnąłby w okresie odpowiadającym **maksymalnemu okresowi odszkodowawczemu** w przypadku braku wystąpienia **szkód** objętych zakresem ubezpieczenia w ramach Sekcji I.
3. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający w oparciu o planowaną wielkość **obrotu** oraz długość **maksymalnego okresu odszkodowawczego**. Wszelkie koszty związane z ustaleniem sumy ubezpieczenia są ponoszone przez Ubezpieczającego.

W jaki sposób ustalamy wysokość odszkodowania

§ 40

1. Rozmiar **utrąty zysku brutto** i wysokość odszkodowania ustalamy na podstawie dokumentów przedstawiających analizę potencjalnych wyników finansowych ubezpieczonej działalności oraz na podstawie dokumentów wskazujących na przyczynę i wysokość poniesionej **utrąty zysku brutto**, przy czym Ubezpieczający ma obowiązek udostępnić powyższe dokumenty i wyliczenia na nasze wezwanie, którzy mamy prawo zweryfikować wyliczony w ten sposób rozmiar **utrąty zysku brutto**.
2. Rozmiar **utrąty zysku brutto**, **wskaźnika zysku brutto** oraz **obrotu** ustalimy na podstawie dokumentów udowadniających wyniki prowadzonej działalności za okres 12 miesięcy po jej rozpoczęciu.
3. Rozmiar **utrąty zysku brutto** stanowi:
 - 1) w odniesieniu do spadku wartości **obrotu** – kwota uzyskana z pomnożenia **wskaźnika zysku brutto** przez wielkość, o jaką **obrót** uzyskany w **okresie odszkodowawczym** zmniejszył się w stosunku do **obrotu planowanego** wskutek **szkód** objętych zakresem ubezpieczenia w ramach Sekcji I;

2) w odniesieniu do wzrostu kosztów działalności – kwota dodatkowych, niezbędnych i uzasadnionych wydatków poniesionych w celu uniknięcia lub ograniczenia spadku **obrotu** powstałego w wyniku **szkód** objętych zakresem ubezpieczenia w ramach Sekcji I w **okresie odszkodowawczym**; kwota ta nie może przekroczyć kwoty obliczonej poprzez pomnożenie **wskaźnika zysku brutto** przez zachowaną wskutek poniesienia tych wydatków wartość **obrotu**;

z uwzględnieniem okoliczności, które wywierałyby na działalność gospodarczą wpływ, gdyby ta **szkoda** nie powstała.

4. Rozmiar **utrąty zysku brutto** pomniejszamy o wszelkie związane z prowadzoną działalnością gospodarczą zaoszczędzone w **okresie odszkodowawczym** wydatki obciążające **zysk brutto**, których wskutek **szkód** objętych zakresem ubezpieczenia w ramach Sekcji I Ubezpieczający nie musiał ponosić lub mógł ograniczyć.
5. Do **okresu odszkodowawczego** nie zaliczamy czasu planowanych przez Ubezpieczającego (przed powstaniem **szkody** objętej zakresem ubezpieczenia w ramach Sekcji I) przerw i ograniczeń w prowadzeniu działalności gospodarczej (w tym remontów planowych).
6. Obowiązkiem Ubezpieczającego jest udostępnienie nam – na nasze żądanie – ksiąg rachunkowych oraz dokumentacji finansowej prowadzonych zgodnie z obowiązującymi przepisami. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczającego powyższych obowiązków możemy odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w odpowiedniej części, w zakresie jakim niedopełnienie obowiązków miało wpływ na ustalenie okoliczności powstania **szkody** bądź też na ustalenie wysokości odszkodowania.

§ 41

1. Jeśli suma ubezpieczenia jest niższa od kwoty wyliczonej poprzez pomnożenie **wskaźnika zysku brutto** oraz **obrotu** wyliczonego dla **maksymalnego okresu odszkodowawczego**, to odszkodowanie zostanie ustalone w takim stosunku w jakim suma ubezpieczenia pozostaje do tak wyliczonej kwoty.
2. Zasada, o której mowa w ust. 1 będzie miała zastosowanie, jeżeli kwota odpowiadająca iloczynowi **wskaźnika zysku brutto** oraz **obrotu** wyliczonego dla **maksymalnego okresu odszkodowawczego** przekroczy 120% sumy ubezpieczenia.
3. Zasady określonej w ust. 1 nie stosujemy:
 - 1) dla **szkód**, których rozmiar nie przekracza 20.000 zł;
 - 2) dla **szkód**, których rozmiar jest wyższy niż suma ubezpieczenia przedmiotu **szkody**;
 - 3) dla **szkód** Ubezpieczających będących konsumentami, ani do Ubezpieczających będących osobami fizycznymi, zawierających umowę ubezpieczenia bezpośrednio związaną z ich działalnością gospodarczą lub zawodową, ani do Ubezpieczonych będących osobami fizycznymi, jeżeli umowa ubezpieczenia nie wiąże się bezpośrednio z działalnością gospodarczą lub zawodową ubezpieczonej osoby fizycznej.

§ 42

1. Odszkodowanie stanowi kwotę obliczoną zgodnie z § 40–41, pomniejszoną o **franszyzę redukcyjną**.
2. **Franszyza redukcyjna** wynosi 30 dni, chyba że w umowie postanowiono inaczej.
3. Jeżeli w wyniku poniesienia wydatków, o których stanowi § 40 ust. 3 pkt 2 Ubezpieczający całkowicie uniknie zakłóceń w prowadzeniu działalności gospodarczej, to przy ustalaniu kwoty **franszyzy redukcyjnej** uwzględnimy czas unikniętych zakłóceń.
4. Odszkodowanie ustalone na podstawie § 42 ust. 1-3 ograniczone jest do wysokości limitu ustalonego w umowie ubezpieczenia, o ile taki limit został wprowadzony i ma zastosowanie w przypadku **szkody**.

Postanowienia końcowe

§ 43

1. Wszystkie zawiadomienia i oświadczenia stron umowy powinny być składane na piśmie za pokwitowaniem lub przesłane listem poleconym.
2. W umowie ubezpieczenia strony mogą postanowić, że zawiadomienia i oświadczenia składane przez strony umowy będą dostarczane drugiej stronie za pomocą listu elektronicznego (e-mail), wiadomości tekstowej SMS, faksu lub telefonu, odpowiednio pod:
 - wskazany przez strony adres poczty elektronicznej,
 - numer naszej infolinii,
 - numer telefonu komórkowego lub stacjonarnego wskazany przez Ubezpieczającego.

§ 44

1. W sprawach nieuregulowanych w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia mają zastosowanie przepisy ustawy o działalności ubezpieczeniowej, kodeksu cywilnego i inne obowiązujące przepisy prawa polskiego.
2. Językiem właściwym dla umowy ubezpieczenia jest język polski.
3. W związku faktem, że umowy ubezpieczenia zawierane przez nas nie mogą służyć do rozliczeń transakcji objętych sankcjami, zakazami i ograniczeniami międzynarodowymi lub wynikającymi z prawa polskiego (dalej: „Sankcje”), w tym Sankcjami przyjętymi przez Unię Europejską, Organizację Narodów Zjednoczonych oraz Stany Zjednoczone Ameryki, nie będziemy uznani za udzielającego ochrony ubezpieczeniowej oraz nie będziemy zobowiązani do dokonania zapłaty z tytułu jakiegokolwiek roszczenia ani do zapewnienia lub udzielenia jakiejkolwiek korzyści w związku z ochroną ubezpieczeniową – w zakresie, w jakim udzielenie ochrony ubezpieczeniowej, zapłata lub zapewnienie/udzielenie innej korzyści w związku z ochroną ubezpieczeniową mogłyby skutkować naruszeniem jakichkolwiek wyżej wskazanych Sankcji – o ile zastosowanie się do takich Sankcji nie będzie sprzeczne z przepisami prawa mającymi do nas zastosowanie.
4. Spory wynikające z umowy ubezpieczenia pomiędzy Klientem, Ubezpieczonym lub innym uprawnionym z umowy ubezpieczenia, będącym osobą fizyczną, a nami mogą być rozpoznane w drodze pozasądowego postępowania przed Rzecznikiem Finansowym – ul. Nowogrodzka 47A, 00-695 Warszawa, www.rf.gov.pl, który jest podmiotem uprawnionym do prowadzenia pozasądowych postępowań w świetle przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej.

§ 45

1. Ubezpieczający, Ubezpieczony, uposażony lub uprawniony z umowy ubezpieczenia, osoba, która dochodzi roszczeń na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, a także poszukujący ochrony ubezpieczeniowej lub zleceniodawca gwarancji ubezpieczeniowej mogą wnieść reklamacje dotyczące usług świadczonych przez nas lub agenta ubezpieczeniowego.
2. Zasady wnoszenia reklamacji na usługi świadczone przez nas oraz naszego agenta wyłącznego, to jest działającego wyłącznie w imieniu lub na rzecz jednego ubezpieczyciela.
 - 1) Reklamację można złożyć w następujący sposób:
 - a) poprzez formularz na stronie: www.ergohestia.pl;
 - b) telefonicznie, pod numerem: 801 107 107 lub 58 555 5 555;
 - c) pisemnie, na adres siedziby Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia SA, ul. Hestii 1, 81-731 Sopot;
 - d) ustnie lub pisemnie podczas wizyty w jednostce Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia SA.

- 2) Reklamacje rozpatrywane są przez jednostkę organizacyjną powołaną w tym celu przez Zarząd ERGO Hestii.
- 3) Odpowiedź na reklamację zostanie wysłana w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania na piśmie lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji albo pocztą elektroniczną – na wniosek osoby, która zgłasza reklamację.

W szczególnie skomplikowanych przypadkach, które uniemożliwiają rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie określonym powyżej, odpowiedź zostanie wysłana w terminie 60 dni od dnia jej otrzymania. O konieczności przedłużenia terminu do udzielenia odpowiedzi na reklamację osoba składająca reklamację zostanie poinformowana w 30-dniowym terminie.

- 4) W niestandardowych sprawach osoby wymienione w ust. 1 mogą zwrócić się do Rzecznika Klienta ERGO Hestii poprzez formularz na stronie: www.ergohestia.pl.
 - 5) Osoba fizyczna składająca reklamację może wystąpić z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego: www.rf.gov.pl.
3. Zasady wnoszenia reklamacji na usługi świadczone przez tzw. multiagenta, to jest agenta, który działa w imieniu lub na naszą rzecz oraz innych ubezpieczycieli w zakresie niezwiązanym z udzielaną ochroną ubezpieczeniową.
- 1) Reklamacje w zakresie niezwiązanym z udzielaną ochroną ubezpieczeniową należy składać bezpośrednio agentowi, który świadczył usługi w zakresie dystrybucji ubezpieczeń. Reklamacje rozpatrywane są bezpośrednio przez tego agenta. W przypadku wpływu takiej reklamacji do nas, przekazemy reklamację niezwłocznie agentowi, informując o tym jednocześnie osobę występującą z reklamacją.

§ 46

Ogólne Warunki Ubezpieczenia wchodzi w życie z dniem 4 grudnia 2023 roku i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych od tej daty.

Prezes Zarządu

Artur Borowiński

Wiceprezes Zarządu
ds. Ubezpieczeń Korporacyjnych

Adam Roman

Ubezpieczenie ryzyk budowlano-montażowych – klauzule indywidualne

Nr	Tytuł klauzuli
001	Ubezpieczenie szkód powstałych wskutek strajku, zamieszek i rozruchów społecznych
002	Odpowiedzialność za zobowiązania wzajemne
003	Konserwacja po zakończeniu robót budowlano-montażowych
004	Rozszerzona konserwacja po zakończeniu robót budowlano-montażowych
005	Postanowienia szczególne dotyczące harmonogramu robót
006	Ubezpieczenie dodatkowych kosztów – praca w godzinach nadliczbowych i nocnych oraz w dni ustawowo wolne od pracy, fracht ekspresowy
007	Ubezpieczenie kosztów frachtu lotniczego
009	Wyłączenie ryzyka trzęsienia ziemi
010	Wyłączenie szkód powstałych wskutek powodzi i zalania
013	Składowanie mienia poza terenem budowy
100	Ubezpieczenie prób i testów
101	Postanowienia specjalne dotyczące konstrukcji tuneli i galerii
102	Postanowienia specjalne dotyczące podziemnych kabli, rurociągów i innych instalacji
104	Postanowienia specjalne dotyczące budowy tam i zbiorników zaporowych
106	Postanowienia specjalne dotyczące prac podzielonych na odcinki
107	Postanowienia specjalne dotyczące obiektów pomocniczych
108	Postanowienia specjalne dotyczące maszyn budowlanych
109	Postanowienia specjalne dotyczące materiałów budowlano-montażowych
110	Postanowienia specjalne dotyczące środków zabezpieczenia przed zalaniem lub powodzią
111	Postanowienia specjalne dotyczące usunięcia rumowiska po osunięciu się ziemi
112	Postanowienia specjalne dotyczące środków zabezpieczenia przeciwpożarowego na terenie budowy oraz środków gaśniczych
113	Transport lądowy
114	Szkody seryjne
115	Ubezpieczenie ryzyka projektanta
116	Ubezpieczenie szkód w odebranych częściach kontraktu powstałych wskutek prowadzenia prac
116/1	Ubezpieczenie szkód w odebranych częściach kontraktu powstałych wskutek ryzyk nazwanych
117	Postanowienia specjalne dotyczące wykonania rurociągów, przewodów i kabli
118	Postanowienia specjalne dotyczące drążenia odwiertów
119	Istniejące mienie należące do inwestora
120	Wibracja, usunięcie lub osłabienie elementów nośnych
121	Postanowienia szczególne dotyczące fundamentów na palach oraz ścian oporowych, szczelnych, szczelinowych
130	Postanowienia szczególne dotyczące wzrostu wartości robót budowlano-montażowych
131	Ubezpieczenie szkód w mieniu pracowników

Nr	Tytuł klauzuli
132	Przedłużenie okresu ubezpieczenia
133	Wynagrodzenie rzeczoznawców
134	Odtworzenie planów i dokumentów
135	Ubezpieczenie szkód środowiskowych
136	Ubezpieczenie robót wykończeniowych
200	Ubezpieczenie ryzyka producenta.
201	Okres gwarancyjny.
204	Postanowienia specjalne (1) dla przemysłu przetwórstwa węgłowodoru.
205	Postanowienia specjalne (2) dla przemysłu przetwórstwa węgłowodoru.
218	Ubezpieczenie kosztów odnalezienia przecieku podczas kładzenia rurociągów.
219	Postanowienia szczególne dotyczące kładzenia rurociągów za pomocą wiercenia kierunkowego przez rzeki, nasypy kolejowe, drogi itp.
	Ubezpieczenie szkód w częściach wadliwych (faulty parts)
	Postanowienia dotyczące osób wizytujących
	Likwidacja drobnych szkód
	Ubezpieczenie ryzyka kradzieży zainstalowanych, zamontowanych lub wbudowanych elementów

Klauzula nr 001

UBEZPIECZENIE SZKÓD POWSTAŁYCH WSKUTEK STRAJKU ZAMIESZEK I ROZRUCHÓW SPOŁECZNYCH.

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbioru obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej) zakres ubezpieczenia rozszerzamy o **szkody** powstałe wskutek **strajku** lub **zamieszek i rozruchów społecznych**, przy czym zakresem ubezpieczenia zostają objęte **szkody** bezpośrednio spowodowane przez:

- 1) działanie jakiegokolwiek osoby wspólnie z innymi w zakłóceniu porządku publicznego (niezależnie od związku ze **strajkiem** lub lokautem),
- 2) działanie jakiegokolwiek legalnie ustanowionej władzy zmierzające do stłumienia zakłóceń porządku publicznego lub zminimalizowania ich skutków,
- 3) umyślne działanie strajkującego lub poddanego lokautowi pracownika mające na celu wspomoczenie **strajku** lub przeciw – stawienie się lokautowi,
- 4) działanie jakiegokolwiek legalnie ustanowionej władzy zapobiegające lub zmierzające do zapobieżenia takim aktom lub zminimalizowania ich skutków.

Wyłączenia specjalne:

1. Zakres ubezpieczenia wynikający z tej klauzuli nie obejmuje **szkód**:
 - 1) wynikłych z całkowitego lub częściowego zaprzestania **robót budowlano-montażowych**, opóźnień lub zakłóceń działalności;
 - 2) powstałych wskutek trwałego lub czasowego zajęcia w wyniku konfiskaty lub rekwizycji przez jakąkolwiek legalną władzę;
 - 3) powstałych wskutek trwałego lub czasowego zajęcia budynku wskutek nielegalnej okupacji prowadzonej przez jakąkolwiek osobę;

- 4) będących pośrednim następstwem **szkód** w mieniu, z zastrzeżeniem, iż nie jesteśmy zwolnieni na podstawie pkt 2) i 3) z odpowiedzialności za **szkodę** w mieniu powstałą przed dokonaniem zajęcia lub podczas czasowego zajęcia wskutek ryzyk objętych umową ubezpieczenia.
2. Ubezpieczenie nie obejmuje **szkód** powstałych wskutek poniższych **zdarzeń** lub mających pośredni lub bezpośredni z nimi związek. Są to:
 - 1) wojna, inwazja, działanie nieprzyjacielskie, działania wojenne (niezależnie od tego czy wojna została wypowiedziana, czy nie), wojna domowa;
 - 2) bunt, **zamieszki i rozruchy społeczne** o charakterze powstania powszechnego, powstanie zbrojne, rebelia, rewolucja, działanie władzy wojskowej lub uzurpowanej;
 - 3) działanie osób w imieniu lub w związku z jakąkolwiek organizacją mającą na celu obalenie siłą rządu albo używającą w tym celu aktów terroru lub przemocy.
3. Limit ustalony dla jednego **zdarzenia** określa górną granicę naszej odpowiedzialności w odniesieniu do wszystkich **szkód** objętych tą klauzulą, które wystąpiły w ciągu 168 kolejnych godzin od chwili **zdarzenia**.
4. Nasza odpowiedzialność za **szkody**, o których mowa w tej klauzuli, jest ograniczona do wysokości limitu ustalonego w umowie.
5. Dla szkód określonych w tej klauzuli ustalamy **franszyzę redukcyjną** w wysokości ustalonej w umowie.
6. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula nr 002

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA ZOBOWIĄZANIA WZAJEMNE

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbior obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej) zakres ubezpieczenia wynikający z Ogólnych Warunków Ubezpieczenia z rozdziału dotyczącego odpowiedzialności cywilnej (Sekcja II) rozszerzamy przez przejęcie odpowiedzialności w przypadku, gdyby między Ubezpieczonymi wymienionymi w umowie powstały roszczenia na podstawie tej umowy ubezpieczenia, tak jakby każdy z Ubezpieczonych podpisał indywidualną umowę ubezpieczenia, z zastrzeżeniem, iż nie pokryjemy roszczeń wobec Ubezpieczonego wynikłych z odpowiedzialności za:

- 1) **szkody** w mieniu należącym do Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, wykonawców, inwestora, zleceniodawców lub innych podmiotów realizujących **kontrakt**, a także w mieniu znajdującym się pod kontrolą lub pieczę wskazanych podmiotów lub przez te podmioty przechowywanym; dotyczy to również mienia należącego do osób biorących udział w realizacji **kontraktu**, w tym pracowników zatrudnionych przez wskazane podmioty oraz członków rodzin osób wymienionych powyżej;
- 2) **szkody** na osobie poniesione przez osoby biorące udział w realizacji **kontraktu**, o ile taka **szkoda** jest lub mogłaby być objęta odszkodowaniem w ramach istniejącego systemu ubezpieczeń społecznych lub w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pracodawcy za następstwa wypadków przy pracy.

Górną granicą naszej odpowiedzialności w stosunku do wszystkich **szkód** wynikłych z tego samego **zdarzenia** jest kwota określona w umowie, w rozdziale dotyczącym ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (Sekcja II).

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula nr 003

KONSERWACJA PO ZAKOŃCZENIU ROBÓT BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że zakres ubezpieczenia rozszerzamy o **szkody** w ubezpieczonym **obiekcie (budowlanym lub montażowym)** powstałe w określonym w umowie ubezpieczenia okresie po dokonaniu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo po przekazaniu go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbiór obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej) i wyłącznie w sytuacji, gdy **szkody** powstały wskutek działania Ubezpieczającego na **terenie budowy**, przy wykonywaniu czynności zmierzających do spełnienia obowiązków wynikających z **kontraktu**.

Klauzula nie przedłuża okresu obowiązywania innych klauzul dodatkowych, chyba że ich treść stanowi inaczej.

Klauzula ma zastosowanie dla **obiektów (budowlanych lub montażowych)**, których **odbiór obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo przekazanie go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbiór obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej) zostało dokonane w okresie ubezpieczenia.

Dla **szkód** określonych w tej klauzuli ustalamy **franszyzę redukcijną** w wysokości ustalonej w umowie. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula nr 004

ROZSZERZONA KONSERWACJA PO ZAKOŃCZENIU ROBÓT BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że zakres ubezpieczenia rozszerzamy o **szkody** w ubezpieczonym **obiekcie (budowlanym lub montażowym)** powstałe w określonym w umowie ubezpieczenia okresie po dokonaniu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo po przekazaniu go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbiór obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej) i wyłącznie w sytuacji, gdy **szkody** powstały w okresie obowiązywania tej klauzuli wskutek:

- 1) działania Ubezpieczającego na **terenie budowy**, przy wykonywaniu czynności zmierzających do spełnienia obowiązków wynikających z **kontraktu**, lub
- 2) przyczyny zaistniałej w ubezpieczonym okresie realizacji **robót budowlano-montażowych**, zanim dokonano **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo zanim przekazano go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbiór obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej), przy czym klauzula nie obejmuje ochroną **szkód** powstałych wskutek wadliwego wykonania, wad projektowych, wad materiałowych lub odlewniczych.

Klauzula nie przedłuża okresu obowiązywania innych klauzul dodatkowych, chyba że ich treść stanowi inaczej.

Klauzula ma zastosowanie dla **obiektów (budowlanych lub montażowych)**, których **odbiór obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo przekazanie go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbiór obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej) zostało dokonane w okresie ubezpieczenia.

Dla **szkód** określonych w tej klauzuli ustalamy **franszyzę redukcijną** w wysokości ustalonej w umowie. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula nr 005

POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE DOTYCZĄCE HARMONOGRAMU ROBÓT

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że harmonogram **robót budowlano-montażowych** oraz wszystkie pisemne dokumenty przekazane nam przez Ubezpieczającego w celu uzyskania pokrycia ubezpieczeniowego na podstawie tej klauzuli uważamy za włączone do umowy ubezpieczenia. Nie odpowiadamy za **szkody** powstałe lub zwiększone w wyniku lub w związku z przekroczeniem terminów wyszczególnionych w harmonogramie **robót budowlano-montażowych** ponad liczbę tygodni określoną w umowie, chyba że wyraziliśmy zgodę na piśmie na takie przekroczenie przed powstaniem **szkody**.

Klauzula nr 006

UBEZPIECZENIE DODATKOWYCH KOSZTÓW – PRACA W GODZINACH NADLICZBOWYCH I NOCNYCH ORAZ W DNI USTAWOWO WOLNE OD PRACY, FRACHT EKSPRESOWY

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że pokryjemy koszty poniesione przez Ubezpieczającego w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbiór obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej) z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych, nocnych lub w dni ustawowo wolne od pracy oraz koszty frachtu ekspresowego, pod warunkiem że koszty zostaną poniesione w następstwie **szkody** podlegającej odszkodowaniu na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia.

Jeżeli suma ubezpieczenia zniszczonego lub uszkodzonego mienia jest mniejsza niż suma, która powinna być zadeklarowana, odszkodowanie należne z tytułu tej klauzuli zmniejszamy w takim samym stosunku.

Nasza odpowiedzialność za **szkody**, o których mowa w klauzuli, jest ograniczona do wysokości limitu ustalonego w umowie.

Klauzula nr 007

UBEZPIECZENIE KOSZTÓW FRACHTU LOTNICZEGO

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że pokryjemy poniesione przez Ubezpieczającego w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbiór obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej) koszty frachtu lotniczego, pod warunkiem, że zostaną one poniesione w celu naprawienia **szkody** podlegającej odszkodowaniu na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia.

Nasza odpowiedzialność za **szkody**, o których mowa w klauzuli, jest ograniczona do wysokości limitu ustalonego w umowie.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula nr 009

WYŁĄCZENIE RYZYKA TRZĘSIENIA ZIEMI

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że nie wypłacimy odszkodowania za **szkodę** spowodowaną **trzęsieniem ziemi**.

Klauzula nr 010

WYŁĄCZENIE SZKÓD POWSTAŁYCH WSKUTEK POWODZI I ZALANIA

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że nie wypłacimy odszkodowania za **szkodę** spowodowaną **powodzią** lub zalaniem.

W rozumieniu tej klauzuli za zalanie uważamy następstwo działania cieczy powstałe wskutek opadów atmosferycznych, tj. wody pochodzącej z naturalnych opadów w postaci deszczu, topnienia śniegu lub lodu, za wyjątkiem **szkód** spowodowanych przez **powódź**.

Klauzula nr 013

SKŁADOWANIE MIENIA POZA TERENEM BUDOWY

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbiór obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej) udzielamy Ubezpieczającemu ochrony za **szkodę** w ubezpieczonym mieniu składowanym poza miejscem prowadzenia **robót budowlano-montażowych**, na terytorium RP, z wyjątkiem:

- mienia w produkcji lub w trakcie przetwarzania,
- mienia składowanego u producenta, dystrybutora bądź dostawcy.

Nie odpowiadamy za **szkody** powstałe wskutek niespełnienia wymogów zabezpieczenia mienia przed **szkodą**, w szczególności:

- wymogów określonych przez producenta lub dostawcę;
- zapewnienia odpowiedniego zamknięcia miejsca składowania (budynek lub co najmniej teren ogrodzony), **stałego dozoru**, zabezpieczeń przeciwpożarowych adekwatnych do lokalizacji i rodzaju przechowywanego mienia;
- oddzielenia poszczególnych jednostek składowania mienia ścianami ogniotrwałymi lub wolną przestrzenią o szerokości co najmniej 50 m;
- zaprojektowania i rozlokowania jednostek składowania mienia tak, by nie dopuścić do powiększenia **szkody** powstałej wskutek opadów atmosferycznych bądź **powodzi**, przez gromadzenie wody.

Nasza odpowiedzialność ograniczona jest do limitu odpowiedzialności na jednostkę składowania mienia określonego w umowie ubezpieczenia.

Na **szkody** objęte zakresem tej klauzuli wprowadzamy **franszyzę redukcyjną** w wysokości określonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula nr 100

UBEZPIECZENIE PRÓB I TESTÓW

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbior obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej) rozszerzamy naszą odpowiedzialność o **szkody** w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek **prób i testów** z zachowaniem limitu czterech tygodni od daty ich rozpoczęcia, pod warunkiem, że **próby i testy** są częścią ubezpieczonych **robót budowlano-montażowych**.

Jeżeli nastąpi częściowy **odbior obiektu**, ochrona ubezpieczeniowa takiej części **obektu (budowlanego lub montażowego)** wygasa, natomiast ochrona w odniesieniu do pozostałych części **obektu (budowlanego lub montażowego)** trwa nadal.

Klauzula ma zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do mienia fabrycznie nowego.

Klauzula nr 101

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE KONSTRUKCJI TUNELI I GALERII

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że nie ponosimy odpowiedzialności za:

- 1) **szkody** wynikłe z drążenia w skale miękkiej, koszty wzmocnienia cementem oraz koszty dodatkowych zabezpieczeń w takich sytuacjach, nawet jeżeli ich zastosowanie jest niezbędne wyłącznie na czas budowy;
- 2) koszty poniesione w celu poprawienia lub stabilizacji warunków gruntowych oraz koszty poniesione w celu zabezpieczenia przed przedostawaniem się wody, chyba że takie koszty zostały poniesione w celu naprawienia **szkody** objętej zakresem ubezpieczenia;
- 3) straty lub koszty związane z przekroczeniem minimalnego rozmiaru prac drążeniowych określonego w planach oraz dodatkowe koszty i wydatki poniesione na wypełnienie otworów dodatkowo wykonanych;
- 4) wydatki poniesione na odwodnienie, nawet jeżeli ilość wody została znacznie przekroczona w stosunku do wielkości przewidywanych;
- 5) **szkody** powstałe wskutek awarii systemu odwadniającego, jeżeli takiej awarii można było uniknąć przez zastosowanie odpowiednich środków technicznych;
- 6) wydatki poniesione na dodatkowe instalacje i urządzenia służące do usunięcia wody płynącej lub gruntowej;
- 7) porzucone maszyny do drążenia tuneli oraz koszty ich odzyskania.

Klauzula nr 102

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE PODZIEMNYCH KABLI, RUROCIĄGÓW I INNYCH INSTALACJI

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że wypłacimy Ubezpieczającemu odszkodowanie za **szkodę** powstałą w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbior obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej), powstałą w istniejących podziemnych kablach, rurociągach lub innych instalacjach (o ile są one objęte ochroną ubezpieczeniową na mocy innych postanowień umowy), jeżeli w okresie poprzedzającym rozpoczęcie **robót budowlano – montażowych** Ubezpieczający konsultował z odpowiednimi organami dokładne usytuowanie takich podziemnych kabli,

rurociągów lub innych instalacji i podjął wszystkie niezbędne kroki w celu uniknięcia **szkody**. Odszkodowanie za **szkody** w podziemnych kablach, rurociągach i innych instalacjach, które znajdują się w tych samych pozycjach, jak na wskazanych planach, będą wypłacane po potrąceniu **franszyzy redukcyjnej** w wysokości 20% należnego odszkodowania, chyba że w postanowieniach dodatkowych do tej klauzuli strony uzgodniły inaczej.

Odszkodowanie za **szkody** będą pokrywane po potrąceniu **franszyzy redukcyjnej** oddzielnie określonej dla **szkód** powstałych w podziemnych kablach, rurociągach lub innych instalacjach:

- 1) właściwie umiejscowionych na planach,
- 2) niewłaściwie umiejscowionych na planach.

W każdym przypadku odszkodowanie ograniczymy do kosztów naprawy zniszczonych lub uszkodzonych kabli, rurociągów lub innych podziemnych instalacji, z wyłączeniem strat pośrednich, utraconych przychodów, zysków i kar.

Klauzula nr 104

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE BUDOWY TAM I ZBIORNIKÓW ZAPOROWYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że nie wypłacimy Ubezpieczającemu odszkodowania za:

- 1) **szkody** wynikłe z drążenia w skale osadowej i koszty dodatkowych zabezpieczeń w takiej sytuacji, nawet jeżeli ich zastosowanie jest niezbędne wyłącznie na czas budowy;
- 2) wydatki poniesione na odwodnienie, nawet jeżeli ilość wody została znacznie przekroczona w stosunku do wielkości przewidywanych;
- 3) **szkody** powstałe wskutek awarii systemu odwadniającego, jeżeli takiej awarii można było uniknąć przez zastosowanie odpowiednich środków technicznych;
- 4) wydatki poniesione na dodatkowe instalacje i urządzenia służące do uszczelnienia zbiornika albo usunięcia wody płynącej lub gruntowej;
- 5) **szkody** wynikłe z osunięcia się ziemi, jeżeli zostało spowodowane nieodpowiednim spoiwem;
- 6) pęknięcia i przecieki.

Klauzula nr 106

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE PRAC PODZIELONYCH NA ODCINKI

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że nasza odpowiedzialność za **szkody** powstałe wskutek jednego **wypadku** w:

- nabrzeżach,
- wykopach,
- nasypach,
- skarpach,
- wałach,
- przekopach,
- rowach,
- kanałach,
- infrastrukturze drogowej (łącznie z nawierzchnią) i kolejowej,

jest ograniczona do maksymalnej długości odcinka określonego w umowie ubezpieczenia, niezależnie od stanu zaawansowania ubezpieczonych prac.

Jeżeli łączna długość wszystkich odcinków podlegających **szkodzie** wskutek jednego **wypadku** jest większa od maksymalnej długości odcinka określonej dla tej klauzuli, odszkodowanie ustalimy w takiej proporcji w stosunku do kosztów naprawy wszystkich odcinków, w jakiej maksymalna długość odcinka określona dla tej klauzuli pozostaje do łącznej długości wszystkich odcinków podlegających **szkodzie**.

Klauzula nr 107

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE OBIEKTÓW POMOCNICZYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że wypłacimy Ubezpieczającemu odszkodowanie za **szkody** powstałe w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbior obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej), powstałe w ubezpieczonym mieniu znajdującym się w obiektach pomocniczych, za które uważamy obiekty socjalne, magazynowe, warsztatowe, biurowe itp., spowodowane przez:

- 1) pożar, jeżeli poszczególne obiekty tymczasowe są usytuowane w odrębnych strefach pożarowych;
- 2) **powódź** lub zalanie, jeżeli obiekty te znajdują się powyżej najwyższego poziomu wody zarejestrowanego w danej okolicy w ciągu ostatnich 20 lat.

W rozumieniu tej klauzuli:

- a) za pożar uważamy niekontrolowany proces spalania w miejscu do tego nieprzeznaczonym, któremu towarzyszy działanie ciepła i produktów spalania;
- b) za zalanie uważamy następstwo działania cieczy powstałe wskutek opadów atmosferycznych, tj. wody pochodzącej z naturalnych opadów w postaci deszczu, topnienia śniegu lub lodu, za wyjątkiem **szkód** spowodowanych przez **powódź**.

Nasza odpowiedzialność za **szkody**, o których mowa w tej klauzuli ograniczona jest do wysokości limitu ustalonego w umowie, odrębnie dla:

- 1) **szkód** w ubezpieczonym mieniu znajdującym się w obiektach socjalnych, warsztatowych lub biurowych,
- 2) **szkód** w ubezpieczonym mieniu znajdującym się w każdej jednostce składowanego mienia.

Klauzula nr 108

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE MASZYN BUDOWLANYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że wypłacimy Ubezpieczającemu odszkodowanie za **szkodę** w **maszynach budowlanych** powstałą w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbior obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej), powstałą wskutek **powodzi** lub zalania, jeżeli po wykonaniu prac lub podczas przerwy w robotach budowlano-montażowych mienie określone powyżej składowane jest w miejscu, w którym w ciągu ostatnich 20 lat nie wystąpiła **powódź**, stan zagrożenia powodziowego lub zalanie.

W rozumieniu tej klauzuli za zalanie uważamy następstwo działania cieczy powstałe wskutek opadów atmosferycznych, tj. wody pochodzącej z naturalnych opadów w postaci deszczu, topnienia śniegu lub lodu, za wyjątkiem **szkód** spowodowanych przez **powódź**.

Klauzula nr 109

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE MATERIAŁÓW BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że wypłacimy Ubezpieczającemu odszkodowanie za **szkodę** powstałą w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbior obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej), powstałą w materiałach budowlano-montażowych spowodowaną przez **powódź** lub zalanie, jeżeli ilość tych materiałów nie przekracza zapasu na 3 dni, a zapasy na okres dłuższy są składowane w miejscu, w którym w ciągu ostatnich 20 lat nie wystąpiła **powódź**, stan zagrożenia powodziowego lub zalanie.

W rozumieniu tej klauzuli za zalanie uważamy następstwo działania cieczy powstałe wskutek opadów atmosferycznych, tj. wody pochodzącej z naturalnych opadów w postaci deszczu, topnienia śniegu lub lodu, za wyjątkiem **szkód** spowodowanych przez **powódź**.

Klauzula nr 110

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE ŚRODKÓW ZABEZPIECZENIA PRZED ZALANIEM LUB POWODZIĄ

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że wypłacimy Ubezpieczającemu odszkodowanie za **szkodę** powstałą w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbior obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej), spowodowaną przez **powódź** lub zalanie, jeżeli zostały podjęte odpowiednie środki zabezpieczające, w tym m.in. uwzględnione w projekcie.

W rozumieniu tej klauzuli za zalanie uważamy następstwo działania cieczy powstałe wskutek opadów atmosferycznych, tj. wody pochodzącej z naturalnych opadów w postaci deszczu, topnienia śniegu lub lodu, za wyjątkiem **szkód** spowodowanych przez **powódź**.

Za odpowiednie środki uważamy zabezpieczenia przed naniesieniem osadów i **powodzią** zastosowane na podstawie analizy zdarzeń zaistniałych w ciągu ostatnich 20 lat na obszarze, na którym są prowadzone **roboty budowlano-montażowe** stanowiące przedmiot ubezpieczonego **kontraktu** lub przechowywane jest ubezpieczone mienie.

Szkoda lub odpowiedzialność za **szkodę** wynikająca z niepodjęcia przez Ubezpieczającego natychmiastowych działań w celu usunięcia z trasy przepływu wody, piasku, drzew itp. i umożliwienia swobodnego przepływu wody nie podlega odszkodowaniu na podstawie tej klauzuli.

Klauzula nr 111

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE USUNIĘCIA RUMOWISKA PO OSUNIĘCIU SIĘ ZIEMI

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że nie wypłacimy Ubezpieczającemu odszkodowania za:

- 1) wydatki poniesione na usunięcie rumowiska po osunięciu ziemi, przekraczające koszty uprzątnięcia materiału, który został uprzednio usunięty z pierwotnego podłoża w celu wykonania **kontraktu**;
- 2) wydatki poniesione na naprawę naruszonych stoków lub innych pochyłych terenów, jeżeli Ubezpieczający nie zastosował środków zabezpieczających lub zastosował je zbyt późno.

Klauzula nr 112

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE ŚRODKÓW ZABEZPIECZENIA PRZECIWOŻAROWEGO NA TERENIE BUDOWY ORAZ ŚRODKÓW GAŚNICZYCH

1. Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że obowiązkiem Ubezpieczającego jest przestrzeganie obowiązujących przepisów prawa dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz BHP.
2. Obowiązek określony powyżej dotyczy w szczególności zachowania poniższych wymogów:
 - 1) w chwili rozpoczęcia **robót budowlano-montażowych** wszystkie, zgodne z projektem, środki gaśnicze są zainstalowane i gotowe do użycia w każdej chwili, a także wraz z postępowaniem **robót budowlano – montażowych** jest wprowadzany odpowiedni sprzęt przeciwpożarowy i środki gaśnicze, dostępne i możliwe do użycia w każdej chwili;
 - 2) pozostałości i inne odpadki usuwane są regularnie; wszystkie kondygnacje, na których trwają prace wyposażeniowe, są oczyszczane z palnych odpadków codziennie po zakończeniu pracy;
 - 3) „System pozwoleń na pracę” jest stosowany bezwzględnie wobec wszystkich wykonawców zatrudnionych przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo; za prace niebezpieczne pożarowo uważamy m.in. prace takie jak:
 - kruszenie,
 - cięcie,
 - spawanie,
 - smołowanie,
 - inne prace związane z używaniem otwartego ognia lub wysokiej temperatury;
 - 4) prace niebezpieczne pożarowo są wykonywane wyłącznie w obecności co najmniej jednego, odpowiednio przeszkolonego pracownika wyposażonego w podręczny sprzęt gaśniczy;
 - 5) miejsca prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo oraz rejony przyległe kontrolowane są każdorazowo po godzinie od zakończenia pracy;
 - 6) magazyny materiałów budowlano-montażowych są podzielone na osobne składy, o wartości nieprzekraczającej kwoty ustalonej w umowie (na jeden skład); pojedynczy skład powinien stanowić oddzielną strefę pożarową (za pomocą wydzielenia przestrzennego lub konstrukcyjnego);
 - 7) wszystkie materiały palne, a zwłaszcza wszystkie palne ciecze i gazy są magazynowane w odpowiedniej, bezpiecznej odległości od budowanej lub montowanej konstrukcji oraz od miejsc wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo;
 - 8) zapewniona jest możliwość natychmiastowego powiadomienia o pożarze jednostki straży pożarnej;
 - 9) **teren budowy** jest ogrodzony parkanem, siatką drucianą, płotem lub jest pod **stałym dozorem** lub **monitoringiem czynnym**; wymóg ten obowiązuje poza czasem wykonywania **robót budowlano-montażowych**.
3. Jeżeli Ubezpieczający nie wykonał któregokolwiek z obowiązków określonych w ust. 2, jesteśmy zwolnieni z odpowiedzialności za **szkody** w zakresie w jakim niewykonanie obowiązku miało wpływ na powstanie lub rozmiar **szkody**.

Klauzula nr 113

TRANSPORT LĄDOWY

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbior** obiektu, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi

wcześniej) zakres ubezpieczenia wynikający z rozdziału dotyczącego ubezpieczenia mienia (Sekcja I) rozszerzamy o **szkody** w elementach budowlano-montażowych transportowanych na **teren budowy** drogą lądową w ramach terytorium RP na poniższych warunkach:

1. Elementy budowlano-montażowe ubezpieczone są podczas transportu:
 - 1) od producenta na **teren budowy**;
 - 2) od producenta na miejsce składowania poza **terenem budowy**;
 - 3) z miejsca składowania poza **terenem budowy** na **teren budowy**, dokonywanego przez Ubezpieczającego lub osoby, za które ponosi odpowiedzialność.
2. Ubezpieczenie obejmuje utratę, zniszczenie lub uszkodzenie przewożonego mienia wynikłe wskutek jednego lub wielu nagłych, niespodziewanych i niezależnych od woli Ubezpieczającego **zdarzeń**, z wyjątkiem **szkód** wyłączonych w ust. 7.
3. Nasza odpowiedzialność za **szkody**, o których mowa w klauzuli, jest ograniczona do wysokości limitu ustalonego w umowie.
4. Za początek transportu uważamy moment rozpoczęcia prac załadunkowych. W przypadku prac załadunkowych prowadzonych u producenta, za początek transportu uważamy moment rozpoczęcia prac załadunkowych, o ile Ubezpieczający ponosi odpowiedzialność za te prace; w przeciwnym przypadku za początek transportu uważamy moment po zakończeniu prac załadunkowych.
5. Za koniec transportu uważamy moment zakończenia rozładowania mienia na **terenie budowy** lub w miejscu składowania poza **terenem budowy**.
6. Ubezpieczeniem nie są objęte **szkody** w mieniu podczas transportu dokonywanego przez profesjonalnych przewoźników lub spedytorów na podstawie umów o świadczenie usług logistycznych pomiędzy Ubezpieczającym a tymi przewoźnikami lub spedytorami.
7. Zakres ubezpieczenia określony w tej klauzuli nie obejmuje **szkód** powstałych na skutek:
 - 1) utraty informacji zapisanych na jakiegokolwiek rodzaju nośnikach danych i nośnikach informacji;
 - 2) utraty, ubytku lub uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia powstałego wskutek:
 - a) wady ukrytej przedmiotu ubezpieczenia lub jego naturalnych właściwości;
 - b) niewłaściwego opakowania albo nieprawidłowego rozmieszczenia lub zamocowania przedmiotu ubezpieczenia;
 - c) złego stanu technicznego środka transportu lub jego niezdatności do przewozu przedmiotu ubezpieczenia;
 - d) nietrzeźwości lub odurzenia kierowcy środkami, po których użyciu prowadzenie środka transportu jest niedozwolone lub niewskazane;
 - e) kradzieży zwykłej, przez którą rozumiemy kradzież bez śladów włamania;
 - f) zaginięcia.
8. Dla **szkód** określonych w tej klauzuli ustalamy **franszyzę redukcyjną** w wysokości określonej w umowie ubezpieczenia.
9. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula nr 114

SZKODY SERYJNE

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że **szkody** powstałe z tej samej przyczyny wskutek wadliwego projektu, wadliwego materiału lub wadliwego wykonania zostaną pokryte zgodnie z poniższą skalą, o ile ryzyko to jest pokryte na podstawie innych klauzul dodatkowych:

- 100% odszkodowania wyliczonego zgodnie z § 18 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia za dwie pierwsze **szkody**,
- 80% odszkodowania wyliczonego zgodnie z § 18 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia za trzecią **szkodę**,
- 60% odszkodowania wyliczonego zgodnie z § 18 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia za czwartą **szkodę**,
- 50% odszkodowania wyliczonego zgodnie z § 18 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia za piątą **szkodę**.

Dalsze **szkody** nie będą podlegać odszkodowaniu.

Klauzula nr 115

UBEZPIECZENIE RYZYKA PROJEKTANTA

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbior obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej) zakres ubezpieczenia w odniesieniu do **obiektów budowlanych** rozszerzamy poprzez usunięcie wyłączenia zawartego w § 24 pkt 2) Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia i zastąpienie go wyłączeniem o następującej treści: „2) **szkód** spowodowanych wadami projektowymi, z zastrzeżeniem że wyłączenie to jest ograniczone do **szkód** w mieniu wadliwie zaprojektowanym i nie dotyczy **szkód** w prawidłowo zaprojektowanym mieniu,”.

Zakres klauzuli nie pokrywa kosztów wymiany lub naprawy mienia wadliwie zaprojektowanych, ani jakichkolwiek kosztów poniesionych w związku z poprawieniem, ulepszeniem bądź zmianą wadliwego projektu.

Dla **szkód** określonych w tej klauzuli ustalamy **franszyzę redukcyjną** w wysokości określonej w umowie ubezpieczenia. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula nr 116

UBEZPIECZENIE SZKÓD W ODEBRANYCH CZĘŚCIACH KONTRAKTU POWSTAŁYCH WSKUTEK PROWADZENIA PRAC

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbior obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej) w odniesieniu do odebranej części **obiektu (budowlanego lub montażowego)** (zgodnie z założeniami kontraktu), która została oddana do eksploatacji przed dokonaniem **odbioru obiektu**, zakres ochrony ubezpieczeniowej wynikający z rozdziału dotyczącego ubezpieczenia mienia (Sekcja I) rozszerzamy o **szkody** powstałe w okresie ubezpieczenia wskutek prowadzenia prac na ubezpieczonych i nieodebranych jeszcze częściach **obiektu (budowlanego lub montażowego)**.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula nr 116/1

UBEZPIECZENIE SZKÓD W ODEBRANYCH CZĘŚCIACH KONTRAKTU POWSTAŁYCH WSKUTEK RYZYK NAZWANYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbiór obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej) w odniesieniu do odebranej części **obiektu (budowlanego lub montażowego)** (zgodnie z założeniami **kontraktu**), która została oddana do eksploatacji przed dokonaniem **odbioru obiektu**, zakres ochrony ubezpieczeniowej wynikający z rozdziału dotyczącego ubezpieczenia mienia (Sekcja I) rozszerzamy o **szkody** powstałe w wyniku pożaru, wybuchu, uderzenia pojazdu, **powodzi**, zalania oraz wiatru.

W rozumieniu tej klauzuli:

- 1) za pożar uważamy niekontrolowany proces spalania w miejscu do tego nieprzeznaczonym, któremu towarzyszy działanie ciepła i produktów spalania;
- 2) za wybuch uważamy gwałtowną zmianę stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania **zdarzenia** za wybuch jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdarciu w takich rozmiarach, iż skutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień; za wybuch uważamy również implozję polegającą na gwałtownym uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym;
- 3) za uderzenie pojazdu uważamy uderzenie w ubezpieczone mienie przez pojazd szynowy, drogowy (w tym wózki widłowe, pojazdy wolnobieżne) lub przez ładunek przewożony przez te pojazdy;
- 4) za zalanie uważamy następstwo działania cieczy powstałe wskutek:
 - a) opadów atmosferycznych, tj. wody pochodzącej z naturalnych opadów w postaci deszczu, nagłego topnienia śniegu lub lodu, za wyjątkiem szkód spowodowanych przez powódź;
 - b) wydostania się wody, pary lub płynów wskutek uszkodzenia urządzeń sieci lub instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej, grzewczej lub technologicznej; lub urządzeń technologicznych i użytkowych;
 - c) cofnięcia się wody lub ścieków z urządzeń sieci lub instalacji kanalizacyjnej, za wyjątkiem szkód spowodowanych przez powódź;
 - d) przypadkowego pozostawienia otwartych kranów lub innych zaworów w urządzeniach sieci lub instalacji wskazanych w pkt b);
 - e) działania osób trzecich;
 - f) samoczynnego uruchomienia się instalacji tryskaczowych lub zraszaczowych z wyłączeniem przypadków będących następstwem pożaru, prób, naprawy, przebudowy, modernizacji instalacji lub budynku.

W ramach klauzuli ochroną nie obejmujemy **szkód** powstałych wskutek prowadzenia prac na ubezpieczonych i nieodebranych jeszcze częściach **obiektu (budowlanego lub montażowego)**,

W ramach klauzuli ochroną nie obejmujemy **szkód** powstałych wskutek wybuchu wywołanego przez Ubezpieczającego w celach produkcyjnych, eksploatacyjnych lub innych.

Limit naszej odpowiedzialności z tytułu klauzuli określimy w umowie.

Dla **szkód** określonych w tej klauzuli ustalamy **franszyzę redukcyjną** w wysokości określonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula nr 117

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE WYKONANIA RUROCIĄGÓW, PRZEWODÓW I KABLI

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że wypłacimy Ubezpieczającemu odszkodowanie za **szkodę** powstałą:

- 1) w całości lub częściowo otwartych rowach spowodowaną przez ich zapadnięcie się lub zalanie;
- 2) w elementach znajdujących się wewnątrz rowów spowodowaną przez zapadnięcie się lub zalanie rowów, a także wypłynięcie lub zamulenie rurociągów, przewodów lub kabli;

wyłącznie jeżeli:

- 1) rurociągi, przewody i kable, niezwłocznie po ich położeniu, zostały zabezpieczone w taki sposób, że nie mogą być przemieszczone wskutek zalania rowu;
- 2) rurociągi, niezwłocznie po ich położeniu, zostały zamknięte w celu uniemożliwienia dostępu wody, mułu lub innych tego typu substancji;
- 3) wykopy zawierające odcinki rurociągów poddane testom ciśnieniowym zostały wypełnione natychmiast po ich zakończeniu.

W rozumieniu tej klauzuli za zalanie uważamy następstwo działania cieczy powstałe wskutek opadów atmosferycznych, tj. wody pochodzącej z naturalnych opadów w postaci deszczu, topnienia śniegu lub lodu, za wyjątkiem **szkód** spowodowanych przez **powódź**.

Nasza odpowiedzialność za **szkody** powstałe wskutek jednego **wypadku** w otwartych rowach i elementach znajdujących się wewnątrz rowów jest ograniczona do maksymalnej długości odcinka otwartych rowów (częściowo lub całkowicie wykopanych) określonej w umowie ubezpieczenia, niezależnie od stanu zaawansowania ubezpieczonych prac.

Jeżeli łączna długość wszystkich odcinków otwartych rowów podlegających **szkodzie** wskutek jednego **wypadku** jest większa od maksymalnej długości odcinka otwartych rowów określonej dla tej klauzuli, odszkodowanie ustalimy w takiej proporcji w stosunku do kosztów naprawy wszystkich odcinków otwartych rowów, w jakiej maksymalna długość odcinka określona dla tej klauzuli pozostaje do łącznej długości wszystkich odcinków otwartych rowów podlegających **szkodzie**.

Obowiązkiem Ubezpieczającego jest przechowywanie elementów uszczelniających w bezpośredniej bliskości zakończeń rurociągów w celu natychmiastowego wykorzystania w przypadku zagrożenia oraz uszczelnienie zakończeń zagrożonych zalaniem przed każdą przerwą nocną lub w czasie dni wolnych od pracy.

Klauzula nr 118

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE DRĄŻENIA ODWIERTÓW

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że zakres ubezpieczenia dla prac polegających na drążeniu odwiertów zostaje zawężony do **szkód** powstałych wyłącznie wskutek następujących **zdarzeń**:

- 1) **trzęsienie ziemi, wybuch wulkanu, tsunami**;
- 2) wiatr, **powódź**, osunięcie ziemi;
- 3) rozprężenia się gazu;
- 4) pożar, wybuch;
- 5) wypływ wód artezyjskich;
- 6) naniesienie osadów;
- 7) zapadnięcie się otworu, z włączeniem zapadnięcia się jego osłony wskutek nadmiernego ciśnienia albo spęcznienia iltów.

Wysokość odszkodowania ustalamy na podstawie kosztów (włączając koszty materiałowe) poniesionych na drążenie odwiertu do momentu, w którym pojawiły się pierwsze oznaki powyższych **zdarzeń**, powodując konieczność opuszczenia terenu odwiertu w związku ze stanem zagrożenia.

W rozumieniu tej klauzuli:

- 1) za pożar uważamy niekontrolowany proces spalania w miejscu do tego nieprzeznaczonym, któremu towarzyszy działanie ciepła i produktów spalania;
- 2) za wybuch uważamy gwałtowną zmianę stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania zdarzenia za wybuch jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdarciu w takich rozmiarach, iż skutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień; za wybuch uważamy również implozję polegającą na gwałtownym uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym.

Nie odpowiadamy za:

- 1) **szkody** w wiertle używanym do wykonania otworu oraz jego osprzęcie;
- 2) koszty wydobywania jakichkolwiek elementów z otworu wiertniczego;
- 3) koszty wznowienia prac i przywrócenia poprzednich warunków pracy, z włączeniem prac przygotowawczych.

Dla **szkód** określonych w tej klauzuli ustalamy **franszyzę redukcyjną** w wysokości 10% odszkodowania, nie mniej niż w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula nr 119

ISTNIEJĄCE MIENIE NALEŻĄCE DO INWESTORA

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że za opłatą dodatkowej składki w wysokości określonej w umowie wprowadzamy dodatkowy limit odpowiedzialności, ponad sumę ubezpieczenia, w ramach którego w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbiór obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej) rozszerzamy zakres ubezpieczenia wynikający z rozdziału dotyczącego ubezpieczenia mienia (Sekcja I) o **szkody** w mieniu znajdującym się w dniu rozpoczęcia **robót budowlano-montażowych** na **terenie budowy** lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie, będącym własnością lub znajdującym się w posiadaniu inwestora, powstałe wskutek prowadzenia **robót budowlano-montażowych** lub w bezpośrednim związku z ich prowadzeniem.

Ochroną w ramach tej klauzuli nie obejmujemy **maszyn budowlanych** oraz **sprzętu i wyposażenia budowlanego**.

Wyplacimy odszkodowanie za **szkodę** w ubezpieczonym mieniu, pod warunkiem że w okresie poprzedzającym rozpoczęcie **robót budowlano-montażowych** stan techniczny tego mienia był dobry i zostały zastosowane wszystkie niezbędne środki zabezpieczające przewidziane w projekcie.

W odniesieniu do **szkód** w ubezpieczonych budynkach i budowlach, spowodowanych wibracją, nośnością gruntu, usunięciem lub osłabieniem elementów nośnych lub podpór, wyplacimy odszkodowanie za **szkodę** powstałą wskutek ich całkowitego lub częściowego zawalenia się.

Nie wyplacimy odszkodowania za:

- 1) **szkodę**, której wystąpienie było przewidywalne w związku z rodzajem zastosowanych prac i metod konstrukcyjnych;
- 2) **szkody** w budynkach lub budowlach polegających na uszkodzeniu niezagrażającym ich stabilności;
- 3) koszty zapobieżenia wystąpieniu **szkód**, o których mowa w pkt 1) i w pkt 2) lub zmniejszenia ich rozmiarów, których zastosowanie stało się konieczne w czasie trwania okresu ubezpieczenia.

Nasza odpowiedzialność za **szkody**, o których mowa w klauzuli, jest ograniczona do wysokości limitu ustalonego w umowie.

Dla **szkód** określonych w tej klauzuli ustalamy **franszyzę redukcyjną** w wysokości ustalonej w umowie. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula nr 120

WIBRACJA, USUNIĘCIE LUB OSŁABIENIE ELEMENTÓW NOŚNYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbior obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej) zakres ubezpieczenia wynikający z rozdziału dotyczącego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (Sekcja II) rozszerzamy o **szkody** spowodowane wibracją, nośnością gruntu, usunięciem lub osłabieniem elementów nośnych lub podpór, z zastrzeżeniem że:

- 1) wypłacimy odszkodowanie wyłącznie za **szkodę** w mieniu polegającą na całkowitym lub częściowym zawaleniu się budynku lub budowli;
- 2) wypłacimy odszkodowanie za **szkodę** w mieniu, jeżeli w okresie poprzedzającym rozpoczęcie **robót budowlano-montażowych** stan techniczny tego mienia był dobry i zostały zastosowane wszystkie niezbędne środki zabezpieczające;
- 3) na nasze żądanie, przed rozpoczęciem **robót budowlano-montażowych** Ubezpieczający sporządzi protokół stwierdzający stan techniczny zagrożonego mienia.

Nie wypłacimy odszkodowania za:

- 1) **szkody**, których wystąpienie było przewidywalne w związku z rodzajem zastosowanych prac i metod konstrukcyjnych;
- 2) **szkody** polegające na uszkodzeniu niezagrażającym stabilności budynków lub budowli;
- 3) koszty zapobieżenia wystąpieniu **szkód**, o których mowa w pkt 1) i w pkt 2) lub zmniejszenia ich rozmiarów, których zastosowanie stało się konieczne w czasie trwania okresu ubezpieczenia.

Nasza odpowiedzialność za **szkody**, o których mowa w klauzuli, jest ograniczona do wysokości limitu ustalonego w umowie.

Dla **szkód** określonych w tej klauzuli ustalamy **franszyzę redukcyjną** w wysokości ustalonej w umowie. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula nr 121

POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE DOTYCZĄCE FUNDAMENTÓW NA PALACH ORAZ ŚCIAN OPOROWYCH, SZCZELNYCH, SZCZELINOWYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że nie wypłacimy odszkodowania za koszty związane z:

- 1) naprawą lub wymianą pali lub ścian oporowych, szczelnych, szczelinowych, które:
 - a) uległy przemieszczeniu lub zostały wykonane poza projektowaną linią fundamentów,
 - b) zostały zablokowane podczas ich wykonywania,
 - c) zostały porzucone lub uległy zniszczeniu podczas wybijania lub wyciągania,
 - d) zostały zniszczone w wyniku uszkodzenia urządzeń do palowania;
- 2) naprawą nieciągłych pali;

- 3) naprawą rozszczelnionych lub niewłaściwie spasowanych elementów ściany oporowej, szczelnej lub szczelinowej;
- 4) przeciekami lub infiltracją;
- 5) wypełnieniem pustych przestrzeni lub uzupełnieniem utraconego bentonitu;
- 6) faktem, że pale lub elementy fundamentu nie przeszły prób obciążeniowych lub nie zostały dostosowane do projektowanych parametrów nośności gruntu;
- 7) przywróceniem kształtów lub średnic.

Klauzula nie ma zastosowania w przypadku **szkody** powstałej wskutek działania sił natury:

- działania wód płynących lub stojących,
- **powodzi**,
- deszczu nawalnego,
- wiatru,
- naporu śniegu,
- osunięcia ziemi lub skał,
- **trzęsienia ziemi**.

W rozumieniu tej klauzuli za deszcz nawalny uważamy opad deszczu, którego współczynnik wydajności wynosi co najmniej 4 i który powinien być potwierdzony przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej. W przypadku braku możliwości uzyskania takiego potwierdzenia, przyjmujemy stan faktyczny i rozmiar **szkód** w miejscu ubezpieczenia lub w sąsiedztwie, świadczące wyraźnie o działaniu deszczu nawalnego.

Klauzula nr 130

POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE DOTYCZĄCE WZROSTU WARTOŚCI ROBÓT BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że:

- 1) w przypadku gdy w okresie ubezpieczenia określonym w umowie ubezpieczenia wzrośnie łączna wartość **robót budowlano-montażowych**, suma ubezpieczenia zostanie automatycznie zwiększona o określoną w umowie ubezpieczenia wartość wyrażoną w procentach, z zastrzeżeniem, że zakres prac pozostaje bez zmian; za wartość **robót budowlano-montażowych** uważamy pełną wartość tych robót ustaloną w **kontrakcie** wraz z materiałami, maszynami, urządzeniami, instalacjami oraz innymi częściami, które w ramach tych **robót budowlano-montażowych** są przeznaczone do wbudowania lub zamontowania, łącznie z kosztami nadzoru inwestorskiego, frachtu, opłat celnych i innymi kosztami, w tym również wartością elementów dostarczonych przez zleceniodawcę, o ile powyższe koszty zostały zgłoszone do ubezpieczenia;
- 2) w ciągu 30 dni po dokonaniu ostatecznego odbioru **kontraktu** Ubezpieczający poinformuje nas o faktycznej wartości **robót budowlano-montażowych** ustalonej w **kontrakcie** wraz z materiałami, maszynami, urządzeniami, instalacjami oraz innymi częściami, które w ramach tych **robót budowlano-montażowych** są przeznaczone do wbudowania lub zamontowania, łącznie z kosztami nadzoru inwestorskiego, frachtu, opłat celnych i innymi kosztami, w tym również wartością elementów dostarczonych przez zleceniodawcę, o ile powyższe koszty zostały zgłoszone do ubezpieczenia; następnie zostanie naliczona składka dodatkowa z tytułu zwiększenia sumy ubezpieczenia.

Klauzula nr 131

UBEZPIECZENIE SZKÓD W MIENIU PRACOWNIKÓW

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych**

do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbior obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej) zakres ubezpieczenia wynikający z rozdziału dotyczącego ubezpieczenia mienia (Sekcja I) rozszerzamy o **szkody** w mieniu osób biorących udział w realizacji **kontraktu**, w tym pracowników zatrudnionych przez podmioty biorące udział w realizacji **kontraktu**, o ile **szkoda** jest następstwem **zdarzenia** objętego zakresem ubezpieczenia.

Zakres ubezpieczenia klauzuli obejmuje roszczenia zgłoszone w okresie ubezpieczenia za **szkody** powstałe na terenie prowadzenia **robót budowlano-montażowych** w okresie ubezpieczenia.

Zakres ubezpieczenia nie obejmuje:

1. **szkód** powstałych przed dniem rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej,
2. **szkód** powstałych w pojazdach mechanicznych.

Dla **szkód** określonych w tej klauzuli ustalamy **franszyzę redukcyjną** w wysokości określonej w umowie ubezpieczenia. Dla **szkód** określonych w tej klauzuli ustalamy limit naszej odpowiedzialności w wysokości 1.000 zł na pracownika na **zdarzenie** oraz 50.000 zł na wszystkie **zdarzenia** w okresie ubezpieczenia, chyba, że strony uzgodniły inaczej.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula nr 132

PRZEDŁUŻENIE OKRESU UBEZPIECZENIA

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że w przypadku wydłużenia czasu realizacji ubezpieczonych **robót budowlano-montażowych** i przekroczenia czasu podanego w polisie jako okres ubezpieczenia, zobowiązujemy się – na pisemny wniosek Ubezpieczającego – do przedłużenia okresu ubezpieczenia bez naliczania dodatkowej składki na kolejne 30 dni licząc od dnia następnego po zakończeniu okresu ubezpieczenia.

Przedłużenie na okres dłuższy niż 30 dni może mieć miejsce po naszej uprzedniej akceptacji i po opłaceniu składki dodatkowej, liczonej od 31. dnia.

Klauzula nie powoduje wydłużenia ustalonego w umowie okresu ubezpieczenia dotyczącego prowadzenia **prób i testów**.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula nr 133

WYNAGRODZENIE RZECZOZNAWCÓW

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że zakres ubezpieczenia wynikający z rozdziału dotyczącego ubezpieczenia mienia (Sekcja I) rozszerzamy o konieczne i uzasadnione koszty ekspertyz rzeczoznawców związanych z ustaleniem przyczyny i rozmiaru **szkody** podlegającej odszkodowaniu na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia.

Pokryjemy koszty, o których mowa powyżej w wysokości 50% kosztów, nie więcej niż 50.000 zł na jedno i wszystkie **zdarzenia** w okresie ubezpieczenia, chyba, że strony umówią się inaczej.

Powołany ekspert nie może pozostawać w stosunku służbowym, kapitałowym lub innej zależności ze stronami umowy.

Klauzula ma zastosowanie również w przypadku włączenia do umowy klauzul nr 003, 004, 201 w okresie wynikającym z treści tych klauzul.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula nr 134

ODTWORZENIE PLANÓW I DOKUMENTÓW

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbior obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej) zakres ubezpieczenia wynikający z rozdziału dotyczącego ubezpieczenia mienia (Sekcja I) rozszerzamy o konieczne i uzasadnione koszty poniesione przez Ubezpieczającego z tytułu:

- odtworzenia zniszczonej lub utraconej niezbędnej dokumentacji budowy,
- odtworzenia nośników danych na których utrwalona była dokumentacja,

pod warunkiem, że koszty te zostaną poniesione w następstwie **szkody** podlegającej odszkodowaniu na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia.

Pokryjemy wskazane koszty do wysokości limitu 50.000 zł na jedno i wszystkie **zdarzenia** w okresie ubezpieczenia, chyba, że strony umówią się inaczej.

Nie pokryjemy kosztów związanych z pozyskaniem danych zawartych w utraconej dokumentacji, w tym badań, analiz i ponownego wykonania projektu.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula nr 135

UBEZPIECZENIE SZKÓD ŚRODOWISKOWYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbior obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej) zakres ubezpieczenia wynikający z rozdziału dotyczącego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (Sekcja II) rozszerzamy o:

- **szkody** na osobie lub w mieniu powstałe pośrednio lub bezpośrednio wskutek emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody, gruntu jakichkolwiek substancji niebezpiecznych;
- koszty usunięcia, neutralizacji lub oczyszczenia gleby z substancji zanieczyszczających poniesione przez **osoby trzecie**.

Szkody i koszty określone powyżej obejmujemy zakresem ubezpieczenia, o ile powstały na skutek prowadzonych **robót budowlano-montażowych** i zostały spowodowane przez nagłe, możliwe do zidentyfikowania, niezamierzone i nieoczekiwane **zdarzenie**, które w całości zaistniało w określonym czasie i miejscu.

Wszystkie **szkody** będące następstwem tego samego **zdarzenia** uważamy za jedną **szkodę**.

Odpowiadamy wyłącznie za **szkody**, które ujawniły się w okresie 72 godzin od chwili wydostania się substancji niebezpiecznych.

Ochroną ubezpieczeniową nie obejmujemy grzywien, kar umownych, odszkodowań za straty moralne wynikające pośrednio lub bezpośrednio z emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody, gruntu jakichkolwiek substancji niebezpiecznych.

Limit naszej odpowiedzialności na **szkody** objęte zakresem tej klauzuli wynosi 100.000 zł na jedno i wszystkie **zdarzenia** w okresie ubezpieczenia, chyba że umówimy się inaczej.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula nr 200

UBEZPIECZENIE RYZYKA PRODUCENTA

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbiór obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej) w odniesieniu do **obiektów montażowych**:

- zakres ubezpieczenia rozszerzamy poprzez usunięcie wyłączenia zawartego w § 24 pkt 2) Ogólnych Warunków Ubezpieczenia i zastąpienie go wyłączeniem o następującej treści: „2) **szkód** spowodowanych wadami projektowymi, z zastrzeżeniem że wyłączenie to jest ograniczone do **szkód** w mieniu wadliwie zaprojektowanym i nie dotyczy **szkód** w prawidłowo zaprojektowanym mieniu;”;
- zakres ubezpieczenia rozszerzamy poprzez usunięcie wyłączenia zawartego w § 24 pkt 4) Ogólnych Warunków Ubezpieczenia i zastąpienie go wyłączeniem o następującej treści: „4) w odniesieniu do **obiektów montażowych**: kosztów naprawy lub wymiany mienia, które posiada wady materiału, odlewu lub wykonania, z wyjątkiem **szkód** powstałych wskutek wadliwego montażu będącego przedmiotem **robót budowlano-montażowych**;”.

Zakres klauzuli nie pokrywa kosztów wymiany lub naprawy mienia wadliwie zaprojektowanego, wykonanego z wadliwego materiału, wadliwie odlanego lub wykonanego wadliwie, ani jakichkolwiek kosztów poniesionych w związku z poprawieniem, ulepszeniem bądź zmianą wadliwego projektu, materiału, odlewu lub wykonania.

Dla **szkód** określonych w tej klauzuli ustalamy **franszyzę redukcyjną** w wysokości określonej w umowie ubezpieczenia. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula nr 201

OKRES GWARANCYJNY

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że zakres ubezpieczenia rozszerzamy o **szkody** w ubezpieczonym **obiekcie (budowlanym lub montażowym)** powstałe w określonym w umowie ubezpieczenia okresie po dokonaniu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo po przekazaniu go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbiór obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej), powstałe wskutek wadliwego wykonania, wad projektowych, wad materiałowych lub odlewniczych.

Klauzula nie przedłuża okresu obowiązywania innych klauzul dodatkowych, chyba że ich treść stanowi inaczej.

Zakres klauzuli nie obejmuje kosztów – niezależnie od momentu ich poniesienia – które zostałyby poniesione w celu wymiany lub naprawy mienia wadliwie zaprojektowanego, wykonanego z wadliwego materiału, wadliwie odlanego lub wykonanego wadliwie, ani jakichkolwiek kosztów poniesionych w związku z poprawieniem, ulepszeniem bądź zmianą wadliwego projektu, materiału, odlewu lub wykonania.

Rozszerzenie to nie pokrywa **szkód** powstałych bezpośrednio lub pośrednio w wyniku pożaru, wybuchu lub siły wyższej (np. **powodzi**, opadów atmosferycznych, wiatru, zapadnięcia, osunięcia lub **trzęsienia ziemi**), a także nie pokrywa odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczającego.

Dla **szkód** określonych w tej klauzuli ustalamy **franszyzę redukcyjną** w wysokości 20% odszkodowania, nie mniej jednak niż w wysokości ustalonej w umowie.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula nr 204

POSTANOWIENIA SPECJALNE (1) DLA PRZEMYSŁU PRZETWÓRSTWA WĘGLOWODORU

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że od chwili wprowadzenia na **teren budowy** jakichkolwiek surowców, półproduktów lub produktów zawierających węglowodór:

- 1) nie odpowiadamy za **szkody**:
 - a) w katalizatorach, chyba że zostały włączone do ubezpieczenia klauzulą nr 205;
 - b) w urządzeniach służących do przerobu, spowodowane przez przegrzanie lub pęknięcie rur, węży lub przewodów;
 - c) w ubezpieczonym mieniu, powstałe wskutek przegrzania lub pęknięcia w następstwie reakcji egzotermicznej;
 - d) w ubezpieczonym mieniu, powstałe wskutek nieprzestrzegania zaleceń mających na celu zabezpieczenie mienia albo wskutek wyłączenia urządzeń zabezpieczających;
- 2) nie pokrywamy odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego wskutek zaistnienia **zdarzeń** określonych w pkt 1).

Klauzula nr 205

POSTANOWIENIA SPECJALNE (2) DLA PRZEMYSŁU PRZETWÓRSTWA WĘGLOWODORU

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że treść pkt 2) ppkt a) klauzuli nr 204 dla przemysłu przetwórstwa węglowodoru zastępujemy następującą treścią:

„w katalizatorach, chyba że **szkoda** w nich została spowodowana przez **szkodę** w ubezpieczonym mieniu, która podlega odszkodowaniu na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia”.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula nr 218

UBEZPIECZENIE KOSZTÓW ODNALEZIENIA PRZECIEKU PODCZAS KŁADZENIA RUROCIĄGÓW

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbior obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej) zakres ubezpieczenia wynikający z rozdziału dotyczącego ubezpieczenia mienia (Sekcja I) rozszerzamy o:

- 1) koszty odnalezienia przecieku wykrytego podczas testu hydrostatycznego (z włączeniem kosztów wypożyczenia specjalistycznego sprzętu, jego eksploatacji i transportu);
- 2) koszty robót ziemnych niezbędnych w celu wykrycia i naprawienia przecieku, pod warunkiem że:

- a) przeciek został spowodowany **zdarzeniem** podlegającym odszkodowaniu lub wadliwym wykonaniem prac,
- b) określony w umowie procent szwów spawalniczych po wykonaniu szwów został prześwietlony promieniami Roentgena i jakiegokolwiek wykryte usterki zostały usunięte.

Koszty naprawienia wadliwych szwów spawalniczych są wyłączone z zakresu ubezpieczenia. Nasza odpowiedzialność za **szkody**, o których mowa w tej klauzuli, jest ograniczona do wysokości limitu ustalonego w umowie dla całego okresu ubezpieczenia na testowany odcinek prac.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula nr 219

POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE DOTYCZĄCE KŁADZENIA RUROCIĄGÓW ZA POMOCĄ WIERCENIA KIERUNKOWEGO PRZEZ RZEKI, NASYPY KOLEJOWE, DROGI ITP.

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że nasza odpowiedzialność za **szkody** powstałe podczas wiercenia kierunkowego przez rzeki, nasypy kolejowe, drogi itp. istnieje tylko wtedy, gdy odpowiednie badania gruntu zostały przeprowadzone przed rozpoczęciem prac, a wykonawca ma doświadczenie w wykonywaniu wiercenia kierunkowego.

Nie ponosimy odpowiedzialności za **szkody** powstałe wskutek:

- 1) utraty głowicy wiertniczej,
- 2) utraty lub zniszczenia płuczki wiertniczej (bentonitu).

Dla **szkód** określonych w tej klauzuli ustalamy **franszyzę redukcyjną** w wysokości 20% odszkodowania, nie mniej jednak niż w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula

UBEZPIECZENIE SZKÓD W CZĘŚCIACH WADLIWYCH (FAULTY PARTS)

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że w przypadku wystąpienia **szkody** w ubezpieczonym mieniu w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbior** obiektu, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej), powstałej wskutek wadliwego materiału, projektu lub wykonania, pokryjemy koszty wymiany lub naprawienia części wadliwie zaprojektowanej, wadliwie wykonanej lub z wadliwego materiału, dotkniętej **szkodą** do maksymalnego limitu odpowiedzialności określonego w umowie na jedno i wszystkie **zdarzenia** w okresie ubezpieczenia.

Nie pokryjemy jakichkolwiek kosztów poniesionych w związku z poprawieniem, ulepszeniem bądź zmianą wadliwego projektu, materiałów lub wykonania.

Nie pokryjemy również żadnych kosztów, o których mowa w tej klauzuli, jeżeli **szkoda** nie wystąpiła.

Nasza odpowiedzialność za **szkody**, o których mowa w klauzuli, jest ograniczona do wysokości limitu ustalonego w umowie.

W odniesieniu do każdego opisanego powyżej **zdarzenia** stosujemy **franszyzę redukcyjną** w wysokości 10% odszkodowania ustalonego na podstawie tej klauzuli przed zastosowaniem limitu, o którym mowa powyżej, jednak nie mniej niż **franszyza redukcyjna** określona w umowie dla każdego **zdarzenia**, chyba że strony umówiły się inaczej.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula

POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE OSÓB WIZYTUJĄCYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbiór obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej) rozszerzamy zakres ochrony ubezpieczeniowej w ramach Sekcji II o odpowiedzialność cywilną za **szkody** wyrządzone osobom wizytującym **teren budowy** będącym pracownikami Ubezpieczającego lub innego podmiotu związanego z realizacją **robót budowlano-montażowych** jak również innymi osobami zaproszonymi przez inwestora, pod warunkiem że osoby takie przed wejściem na **teren budowy** uzyskały zezwolenie kierownictwa budowy na przeprowadzenie wizytacji i przebywanie na placu budowy oraz że wizytacja odbywa się przy stałej obecności przedstawiciela kierownictwa budowy, z zachowaniem zasad BHP.

Wypłata odszkodowania stanowi nadwyżkę ponad świadczenie ustalone przez Zakład Ubezpieczeń Stołecznych na podstawie obowiązujących przepisów o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Nasza odpowiedzialność za **szkody**, o których mowa w klauzuli, jest ograniczona do wysokości limitu ustalonego w umowie.

Klauzula

LIKWIDACJA DROBNYCH SZKÓD

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że:

1. W przypadku **szkód**, których szacowana, całkowita wartość ponad ustalony poziom **franszyzy redukcyjnej** nie przekracza na dzień jej powstania limitu określonego w umowie, Ubezpieczający ma prawo przystąpić, natychmiast po zgłoszeniu **szkody**, do usunięcia skutków takiej **szkody** zachowując uszkodzone elementy oraz sporządzając uprzednio pisemny protokół o okolicznościach powstania takiej **szkody** oraz jej skutkach (wraz z dokumentacją zdjęciową).
2. Protokół szkodowy zawiera podpisy przedstawicieli Ubezpieczającego, świadka zdarzenia lub osoby, która wykryła **szkodę** oraz, jeśli to możliwe, oświadczenie sprawcy **szkody**.
3. Niezależnie od powyższych postanowień, Ubezpieczający ma obowiązek powiadomić o **szkodzie** odpowiednie organa Policji w przypadku, kiedy **szkoda** jest wynikiem lub posiada znamiona przestępstwa.

Klauzula

UBEZPIECZENIE RYZYKA KRADZIEŻY ZAINSTALOWANYCH, ZAMONTOWANYCH LUB WBUDOWANYCH ELEMENTÓW

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych tą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia strony ustalają, że w okresie realizacji **robót budowlano-montażowych** do momentu **odbioru obiektu** lub jego części – w odniesieniu do tej części – albo do momentu przekazania go do użytkowania (w zależności od tego, czy **odbiór obiektu**, czy przekazanie go do użytkowania nastąpi wcześniej) zakres ubezpieczenia rozszerzamy o **szkody** powstałe wskutek kradzieży zainstalowanych, zamontowanych lub wbudowanych w ramach realizowanego **kontraktu** elementów (materiałów budowlanych / montażowych) pod warunkiem, że mienie znajduje się na **terenie budowy**, który jest ogrodzony i oświetlony w porze nocnej lub który po godzinach pracy i w dni wolne od pracy jest pod **stałym dozorem** lub **monitoringiem czynnym**.

Ubezpieczający ma obowiązek:

- 1) użyć należytej staranności w celu zabezpieczenia mienia przed kradzieżą,
- 2) niezwłocznie – od chwili **zdarzenia** lub powzięcia wiadomości o **zdarzeniu** – powiadomić policję z podaniem okoliczności **zdarzenia** oraz danych przedmiotu i wysokości **szkody**.

Warunkiem naszej odpowiedzialności za **szkody** jest pozostawienie przez sprawców widocznych śladów odinstalowania, wymontowania w postaci uszkodzenia istniejących zabezpieczeń.

Granicą naszej odpowiedzialności z tytułu klauzuli jest limit odpowiedzialności określony w umowie ubezpieczenia.

Oświadczenie Administratora Danych Osobowych

Kto jest administratorem Pani/Pana danych osobowych

Administratorem Pani/Pana danych osobowych jesteśmy my, czyli Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia S.A.

Mogą się Państwo z nami kontaktować:

1. pisemnie – pisząc list na adres: ul. Hestii 1, 81-731 Sopot;
2. telefonicznie – dzwoniąc pod numer: 801 107 107 lub 58 555 55 55.

Kto jest inspektorem ochrony danych

Wyzaczyliśmy inspektora ochrony danych, który wspiera nas w realizacji obowiązków dotyczących ochrony danych osobowych.

Mogą się z nim Państwo kontaktować we wszystkich sprawach związanych z przetwarzaniem danych osobowych oraz korzystaniem z praw, które Państwu w tym zakresie przysługują:

1. pisemnie – wysyłając list na adres: ul. Hestii 1, 81-731 Sopot;
2. elektronicznie – na adres mailowy: iod@ergohestia.pl;
3. przez formularz kontaktowy – w sekcji Ochrona Danych Osobowych na www.ergohestia.pl

W jakich celach przetwarzamy dane osobowe

CELE PRZETWARZANIA DANYCH

DODATKOWE INFORMACJE

ocena ryzyka ubezpieczeniowego w celu przedstawienia oferty ubezpieczeniowej oraz zawarcia umowy

aby ustalić wysokości składki ubezpieczeniowej stosujemy profilowanie. Decyzje związane z profilowaniem podejmujemy na podstawie danych zebranych w procesie tworzenia oferty ubezpieczenia i zawarcia umowy oraz informacji uzyskanych za pośrednictwem: Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców, Głównego Urzędu Statystycznego, Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego, Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, DateWise, CatNet, Aon Benfield, Google Maps, OpenStreetMap, Biura Informacji Kredytowej i/lub Krajowego Rejestru Długów (w przypadku udzielenia odrębnej zgody).
Pozyskiwane dane są adekwatne do oceny danego ryzyka.

weryfikacja i zapewnienie poprawności danych identyfikacyjnych

dane osób fizycznych, które prowadzą jednoosobową działalność gospodarczą, w zakresie: NIP, Regon, PKD, adresu rejestrowego siedziby działalności, formy prowadzonej działalności i daty jej rozpoczęcia – pozyskujemy z Głównego Urzędu Statystycznego

reasekuracja ryzyk

zmniejszamy ryzyko ubezpieczeniowe związane z zawarciem umowy ubezpieczenia i obejmowaniem ochroną ubezpieczeniową

wykonanie umowy ubezpieczenia, m.in. likwidacja szkód

aby ustalić ścieżkę likwidacyjną stosujemy profilowanie na podstawie danych zebranych w trakcie zgłoszenia szkody oraz danych zawartych w naszych bazach

dochodzenie roszczeń

w sytuacji spornej między nami może się zdarzyć, że będziemy zmuszeni dochodzić swoich roszczeń

marketing bezpośredni własnych produktów i usług

prowadzimy działania analityczne z wykorzystaniem Państwa danych, co pozwala nam na komunikowanie się z Państwem oraz tworzenie profili marketingowych

przeciwdziałanie przestępstwom ubezpieczeniowym

jeżeli będzie to niezbędne do przeciwdziałania nadużyciom oraz wykorzystywaniu naszej działalności dla celów przestępczych

rozpatrzenie reklamacji, wniosków i zapytań

rozpatrujemy zgłoszone do nas reklamacje i odwołania dotyczące naszych usług, a także kierowane do nas wnioski i zapytania

wypełnienie obowiązków wynikających z przepisów prawa	do naszych obowiązków należy m.in. przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu – przepisy Ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu nakazują nam sprawdzić, czy nie zachodzą okoliczności, które uniemożliwiłyby zawarcie i wykonanie umowy ubezpieczenia
obsługa klientów za pośrednictwem infolinii	Państwa dane osobowe mogą być przetwarzane w postaci nagrania rozmowy
wypełnienie obowiązków w związku z sankcjami	wykonujemy obowiązki związane z sankcjami wprowadzanymi regulacjami m.in. Organizacji Narodów Zjednoczonych, Unii Europejskiej lub Stanów Zjednoczonych Ameryki
analityka i statystyka	w ramach wykonywanej działalności ubezpieczeniowej prowadzimy własną analitykę i statystykę
cele wyrażone w zgodzie	jeżeli wyrażą Państwo zgodę, to będziemy przetwarzać Państwa dane osobowe w celach wyrażonych w zgodzie (innych niż wymienione powyżej)

Jaka jest podstawa prawna przetwarzania Pani/Pana danych osobowych

- niezbędność do zawarcia i wykonywania umowy ubezpieczenia**, objęcia ochroną ubezpieczeniową i wykonywania umowy;
- prawnie uzasadniony interes administratora danych** to m.in. marketing bezpośredni usług własnych, dochodzenie roszczeń, przeciwdziałanie i ściganie przestępstw popełnianych na szkodę towarzystwa ubezpieczeń, zmniejszenie ryzyka ubezpieczeniowego związanego z zawarciem umowy ubezpieczenia, przeciwdziałanie przestępczości ubezpieczeniowej, analityka i statystyka;
- wypełnienie obowiązków prawnych administratora danych** (wynikających z przepisów prawa krajowego i międzynarodowego, w tym prawa Unii Europejskiej) to m.in. przetwarzanie na podstawie przepisów o rachunkowości oraz rozpatrywanie reklamacji związanych z raportowaniem do organów władzy publicznej, w tym organów nadzorczych oraz innych podmiotów, do których jesteśmy zobowiązani raportować;
- uzasadniony interes strony trzeciej**, czyli podmiotu dominującego w grupie kapitałowej MunichRe (do której należymy), jako podmiotu bezpośrednio zobowiązanego do stosowania sankcji Stanów Zjednoczonych Ameryki oraz zapewnienia ich przestrzegania przez podmioty powiązane;
- zgoda** – jeżeli została dobrowolnie wyrażona.

Do jakich odbiorców przekazywane będą Pani/Pana dane osobowe

Pani/Pana dane osobowe mogą być przekazywane:

- podmiotom przetwarzającym dane osobowe na nasze zlecenie, m.in. dostawcom usług IT (w tym m.in. dostawcom usług chmury obliczeniowej),
- podmiotom przetwarzającym dane w celu windykacji należności,
- podmiotom, które świadczą usługi archiwizacyjne,
- podmiotom, które przeprowadzają postępowanie likwidacyjne,
- agentom ubezpieczeniowym,
- zakładom reasekuracji,
- placówkom medycznym,
- innym zakładom ubezpieczeń w przypadku udzielenia odrębnej zgody,
- innym podmiotom w przypadku udzielenia odrębnej zgody,
- innym administratorom w przypadku naszego prawnie uzasadnionego interesu.

Jeżeli wyrażą Państwo zgodę, to będziemy mogli przekazywać Państwa dane innym zakładom ubezpieczeń – w celu oceny ryzyka ubezpieczeniowego oraz podmiotom z grupy kapitałowej ERGO Hestia – w celu marketingu bezpośredniego ich produktów i usług.

Czy i na jakich zasadach możemy przekazać Państwa dane osobowe poza EOG

Państwa dane osobowe przekazemy podmiotom, których siedziba znajduje się poza Europejskim Obszarem Gospodarczym, jedynie jeżeli będzie to konieczne do wykonania umowy ubezpieczenia.

Zapewniamy ochronę Państwa danych osobowych – przysługuje Państwu prawo zażądania informacji o sposobach uzyskania kopii zabezpieczeń lub o miejscu ich udostępnienia.

Jakie są Pani/Pana prawa związane z przetwarzaniem danych osobowych

1. **prawo do wycofania zgody** – jeżeli wycofają Państwo zgodę na przetwarzanie danych, to pozostanie to bez wpływu na zgodność z prawem czynności podjętych przed jej wycofaniem;
2. **prawo dostępu do danych osobowych** (informacji o przetwarzanych danych, kopii danych) oraz prawo żądania ich sprostowania (poprawiania), ich usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania;
3. **prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych** – mogą Państwo sprzeciw wobec przetwarzania swoich danych osobowych – jeżeli przetwarzamy je na potrzeby marketingu bezpośredniego (w tym wobec profilowania);
4. **prawo do przenoszenia danych osobowych** – mogą Państwo otrzymać od nas swoje dane osobowe w ustrukturyzowanym, powszechnie używanym formacie nadającym się do odczytu maszynowego;
5. **prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego**, który zajmuje się ochroną danych osobowych;
6. **prawo do otrzymania stosownych wyjaśnień** co do podstaw podjętej decyzji w sposób automatyczny – jeżeli stosujemy profilowanie, czyli podejmujemy decyzje w sposób automatyczny, to mają Państwo prawo do otrzymania stosownych wyjaśnień co do podstaw podjęcia takiej decyzji; mogą Państwo zakwestionować tak wydaną decyzję oraz wyrazić własne stanowisko lub żądać interwencji człowieka, który ponownie przeanalizuje dane i podejmie decyzję.

Jeżeli będą Państwo chcieli skorzystać z tych praw, prosimy o kontakt.

Przez jaki okres będą przechowywane Pani/Pana dane osobowe

Jeżeli została zawarta umowa ubezpieczenia (objęcie ochroną ubezpieczeniową), dane osobowe będziemy przechowywać do momentu przedawnienia roszczeń z tytułu umowy ubezpieczenia lub do momentu wygaśnięcia obowiązku przechowywania danych wynikającego z przepisów prawa, w szczególności obowiązku przechowywania dokumentów księgowych dotyczących umowy ubezpieczenia.

Jeśli nie doszło do zawarcia umowy ubezpieczenia (objęcia ochroną ubezpieczeniową), dane osobowe będziemy przechowywać do czasu przedawnienia roszczeń z tego tytułu.

Jeżeli otrzymamy stosowną zgodę, dane osobowe będą wykorzystywane do celów określonych w tej zgodzie (np. w celach marketingowych), do momentu jej wycofania.

Dane będą przetwarzane dla celów analitycznych i statystycznych przez okres 12 lat od dnia rozwiązania umowy ubezpieczenia.

Informacja o wymogu podania danych

Podanie danych osobowych w związku z zawieraną umową jest konieczne do zawarcia i wykonywania umowy ubezpieczenia oraz do oceny ryzyka ubezpieczeniowego – bez podania danych osobowych nie jest możliwe: zawarcie umowy ubezpieczenia, przedstawienie oferty oraz przeprowadzenie postępowania likwidacyjnego.

Jeżeli podanie danych osobowych jest konieczne do rozpatrzenia reklamacji – to jeżeli nie zostaną one podane, nie będziemy mogli rozpatrzyć reklamacji.

Podanie danych osobowych w celach marketingowych jest dobrowolne.

